

760552

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ *SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI

MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARI
ve PİYANO ÇALIŞMALARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Serap CEMAN

MART-2005

TRABZON

KARADENİZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ *SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

**GÜZEL SANATLAR EĞİTİMİ ANABİLİM DALI
MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ PROGRAMI**

**MÜZİK ÖĞRETMENİ ADAYLARININ PİYANO ÇALIŞMA ALIŞKANLIKLARI
ve PİYANO ÇALIŞMALARINI ETKİLEYEN FAKTÖRLER**

Serap CEMAN

**Karadeniz Teknik Üniversitesi- Sosyal Bilimler Enstitüsü'nce
Bilim Uzmanı (Müzik)**

Unvanı Verilmesi İçin Kabul Edilen Tez'dir

Tezin Enstitüye Verildiği Tarih : 04.03.2005

Tezin Sözlü Savunma Tarihi : 08.04.2005

Tezin Danışmanı : Prof. Dr. Nazım BAĞIROV

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr.Durmuş EKİZ

Jüri Üyesi : Yrd.Doç.Dr. İ.Hakkı DEMİRCİOĞLU

Enstitü Müdürü : Prof.Dr. Osman PEHLİVAN

MART-2005

TRABZON

0. SUNUŞ

00. Önsöz

Bu tez, Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalı, Yüksek Lisans Programında hazırlanmıştır.

Araştırma, Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarında piyano eğitimi almakta olan müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıklarını ve piyano eğitimini inceleyen bir çalışmadır.

Bu araştırmanın oluşmasında, tüm lisans ve yüksek lisans eğitimim boyunca olduğu gibi emeğini ve desteğini esirgemeyen KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı Öğretim Üyesi, danışmanım ve çok kıymetli hocam Sayın Prof. Dr. Nazım BAĞIROV'a, KTÜ Fatih Eğitim Fakültesi Öğretim Üyelerinden Sayın Yrd.Doç.Dr. Durmuş EKİZ'e ve Sayın Yrd.Doç.Dr. İ. Hakkı DEMİRCİOĞLU'na teşekkürü bir borç bilirim.

Trabzon, Mart 2005

Serap CEMAN

01. İçindekiler

Sayfa Nr.

0. SUNUŞ

00. Önsöz.....	III
01. İçindekiler.....	IV-V
02.Özet.....	VI
03. Summary.....	VII
04. Tablolar Listesi.....	VIII-IX
05. Kısaltmalar Listesi.....	X

GİRİŞ	1
-------------	---

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROBLEM.....	2-6
10. Problem Durumu.....	2
11. Alt Problemler.....	3
12. Araştırmanın Amacı.....	3
13. Araştırmanın Önemi.....	3
14. Araştırmanın Varsayımları.....	4
15. Araştırmanın Sınırlılıkları.....	4
16. Tanımlar.....	5-6

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ LİTERATÜR.....	7-25
20. Eğitimin Tanımı.....	7-8
21. İnsan ve Eğitim.....	9-10
22.Müzik Eğitiminin Tanımı ve Önemi	11-14

23. İnsanın Eğitiminde Müziğin Önemi.....	14-17
24. Piyano Eğitiminin İnsan Eğitimi Üzerindeki Etkileri.....	17-19
25. Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliği Programı İçerisindeki Önemi.....	19-23
26. Eşliğin Fonksiyonelliği.....	24-25
3. YÖNTEM.....	26-31
30. Araştırmanın Yöntemi.....	26-28
31. Evren.....	28
32. Örneklem.....	28
33. Verilerin Toplanması.....	28-30
34. Verilerin Çözümlemesi.....	30-31
4. BULGULAR ve TARTIŞMA.....	32-53
5. SONUÇ ve ÖNERİLER	54-58
YARARLANILAN KAYNAKLAR.....	59-62
EKLER.....	63-80
ÖZGEÇMİŞ.....	81

02. Özet

Bu araştırma, müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıklarını ve bireysel piyano çalışmalarını etkileyen faktörleri ortaya çıkarmayı amaçlayan bir çalışmadır. Bu çalışmanın oluşturulmasındaki amaç müzik öğretmeni adaylarının piyano dersi dışındaki bireysel piyano çalışmaları sırasında karşılaştıkları olumsuzlukları tespit etmek ve bu olumsuzlukları ortadan kaldırması olası öneriler sunmaktır.

Yürütülen bu araştırma, nicel araştırma geleneği içerisinde yer alıp anket veri toplama aracı kullanılarak oluşturulmuştur. Ankette 24'ü yapılandırılmış, biri yarı yapılandırılmış olmak üzere toplam 25 soru bulunmaktadır.

Araştırma için veri toplamak amacıyla Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi, İstanbul Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi ve Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi bünyesinde bulunan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarının 2. ve 3. sınıf öğrencilerine anket uygulanmıştır. Araştırma, öğrencilerin ders dışındaki bireysel piyano çalışma alışkanlıklarını, çalışmalarını olumsuz etkileyen etmenleri ve piyano dersine karşı tutumlarını ortaya çıkarmıştır.

Çalışmanın son kısmında, tespit edilen problemlerin ortadan kaldırılması için bazı önerilerde bulunulmuştur.

Anahtar Kelimeler : Müzik, Eğitim, Piyano

03. Summary

The research aims to find out the factors affecting individual playing piano habits of students at the department of Education of Fine Arts and the Program of Teaching Music. The purpose of this study is to determine the negativenesses affecting on the students of the Program of Teaching Music come acrossing the course of their studies of playing piano and recommend suggestions which aim to terminate those negativenesses.

In the study, questionnaire method was used which is in the tradition of quantitative research. In the questionnaire, there were 25 questions, one of which was semi-structured.

The questionnaire was carried out on the students who were in the second and third classes at the Department of Fine Arts and Teaching Music Programs in Gazi University, Gazi Faculty of Education in Ankara, Marmara University, Atatürk Faculty of Education in İstanbul and Blacksea Tecnical University Fatih Faculty of Education in Trabzon. The research revealed the factors affecting the students' habits and studies of playing piano individually which were apart from lessons and their attitudes against the lessons of playing piano.

In the last chapter of the study, some suggestions were made in order to erase the problems determined by the research.

Key Words : Music, Education, Piano

04. Tablolar Listesi

<u>Tablo Nr.</u>	<u>Tablo Adı</u>	<u>Sayfa Nr.</u>
1	Müzik Öğretmeni Adaylarının Günlük Bireysel Piyano Çalışma Süresi.....	33
2	Müzik Öğretmeni Adaylarının Düzenli Piyano Çalışma Alışkanlıkları.....	33
3	Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmaları İçin Kendilerini Verimli Hissettikleri Saatler.....	34
4	Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmalarını Yürüttükleri Zaman Dilimleri.....	34
5	Müzik Öğretmeni Adaylarının Etüt veya Alıştırma Çalışma Alışkanlıkları.....	35
6	Müzik Öğretmeni Adaylarının Teknik Geliştirme Çalışmaları.....	36
7	Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmalarında En Fazla Zorlandığı Teknikler	36
8	Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Eserlerini Çalışma Biçimleri.....	37
9	Müzik Öğretmeni Adaylarının Eser Çalışmaya Başlamadan Önce Etüt ve Alıştırma Çalışma Alışkanlığı.....	38
10	Müzik Öğretmeni Adaylarının Eser Çalışmaya Başlamadan Önce Eserin İçinde Barındırdığı Teknik Özelliklere Uygun Alıştırma Çalışma Alışkanlıkları	39
11	Müzik Öğretmeni Adaylarının Günlük Bireysel Piyano Çalışmalarını Olumsuz Etkileyen Etmenler.....	40
12	GSEB, Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Piyano Sayısının Yeterliliği.....	40
13	GSEB, Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Piyano Sayısının Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Çalışmalarına Etkileri.....	41

14	Müzik Öğretmeni Adaylarının Evlerindeki Piyano Durumu.....	42
15	Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Haftalık Piyano Ders Saatinin Yeterliliği.....	42
16	Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersinin Verimliliğine İlişkin Görüşleri.....	43
17	Piyano Dersinin İşlenişini Olumsuz Etkileyen Etmenler.....	44
18	Piyano Elemanının Piyano Dersine Karşı Motivasyon Oluşturmaya Yönelik Tavrı.....	44
19	Piyano Elemanlarının Ödev Olarak Seçtikleri Eserleri Çalarak Öğrencilerine Tanıtma Alışkanlığı.....	45
20	Müzik Öğretmeni Adaylarının Ders Dışında Piyano Elemanı ile Çalışma Alışkanlıkları.....	46
21	Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinin Kazandırdığı Müzikal Davranışların Seviyesi.....	46
22	Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinin Kazandırdığı Olumlu Müzikal Davranışlar.....	47
23	Müzik Öğretmeni Adaylarında Piyano Dersine Karşı Motivasyon Arttıran Etkenler.....	48
24	Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinde Başarı Getiren En Önemli Faktör.....	48
25	Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüş ve Dilekleri.....	49

05. Kısaltmalar Listesi

KTÜ	: Karadeniz Teknik Üniversitesi
GÜ	: Gazi Üniversitesi
MÜ	: Marmara Üniversitesi
MÖP	: Müzik Öğretmenliği Programı
GSEB	: Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü
AGSL	: Anadolu Güzel Sanatlar Lisesi
YÖK	: Yüksek Öğrenim Kurumu
Prof.Dr	: Profesör Doktor
Dr.	: Doktor
vb	: Ve benzeri

GİRİŞ

Ülkemizde sayısı hızla artan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Programlarının lisans programında yer alan çalgı eğitiminin çok önemli bir dalı da üç yıl (altı dönem) olmak üzere piyano eğitimidir. Hiçbir enstrümanın sahip olmadığı ses ve armoni olanaklarına sahip olması sebebiyledir ki, piyano eğitimi çalgı eğitiminin en önemli boyutudur.

Müzik Öğretmenliği Programlarında eğitim-öğretim gören öğrencilerin her biri keman, viyola, kontrbas, ud, kanun vb enstrümanlardan bir tanesini anadal olarak seçmekte ve çalmaktadır. Fakat farklı farklı enstrümanlar çalan bu öğrencilerin hepsi belli bir seviyeye kadar mutlaka piyano eğitimi de almalıdır.

Piyano eğitimi; müzik öğretmeni adaylarına bir enstrüman çalmaya ek olarak, pek çok müzikal bilgiyi de beraberinde kazandırmaktadır. Besteleme, eşlik, orkestrasyon ve bir solo çalgısı olması sebebiyle piyano eğitimi çalgı eğitiminin en önemli boyutudur.

Öğrencilere en ideal piyano eğitimi, okul, öğretmen ve aile üçgeninde sunulan imkanlarla mümkün olacaktır. Piyano eğitiminin amacına ulaşabilmesi için öğrencilere düşen en büyük sorumluluk ise; doğru, etkili ve sürekli bir çalışma alışkanlığı geliştirmeleridir. Fakat öğrencilerin tüm bu olumlu davranışları kazanması ve en etkili bireysel çalışma alışkanlığını geliştirmesinde önlerinde büyük bir engel bulunmaktadır. Müzik Öğretmenliği Programlarının lisans programı yoğunluğu ve özellikle de bölümlerin fiziki şartları (piyano sayısı, piyanoların akort ve bakımı) ne yazık ki öğrencilerin bireysel piyano çalışmalarını olumsuz yönde etkilemektedir.

Çalışmada bu konu ele alınacak ve müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışma alışkanlıkları ve çalışmalarını etkileyen etmenler tespit edilecektir.

BİRİNCİ BÖLÜM

1. PROBLEM

10. Problem Durumu

Ülkemizde öncelikli amacı ilk ve orta dereceli okullarda görev yapacak müzik öğretmenlerini yetiştirmek olan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarının sayısı hızla artmaktadır (Şu an itibariyle Türkiye genelinde 22 GSEB MÖP bulunmaktadır).

1998 yılından itibaren Türkiye genelindeki tüm Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü, Müzik Öğretmenliği Programlarında zorunlu ders, bu derslerin haftalık saatleri ve kaç yarı yıl süreceği gibi konular YÖK tarafından yeni bir düzenleme yapılarak belirlenmiş ve ortak bir programa geçilmiştir.

GSEB Müzik Öğretmenliği Programlarının lisans programında yer alan derslerden bir tanesi de üç yıl (altı dönem) ve zorunlu olmak üzere piyano dersidir. YÖK tarafından hazırlanan bu yeni program ile piyano eğitimi deyim yerindeyse Müzik Öğretmenliği Programlarının kalbi haline getirilmiştir. Bu durum bazı sorunları da beraberinde getirmiştir.

Müzik Öğretmenliği Programlarının fiziki şartları acaba piyano eğitiminin gereken nitelikte yürütülmesi için elverişli midir? Bu okulların fiziki koşulları öğretmen adaylarının bireysel piyano çalışmalarını ne yönde etkilemektedir? Bu bölümlerde bulunan piyanolar nitel ve nicel anlamda ne derece yeterlidir? Müzik öğretmeni adayları sistemli ve düzenli bir piyano çalışma alışkanlığı geliştirebilmekte midir? Bu araştırmada müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen etmenler ele alınacaktır.

11. Alt Problemler

Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörler konulu araştırmanın alt problemleri şu şekilde sıralanabilir:

- GSEB, Müzik Öğretmenliği Programlarının fiziki şartları sağlıklı bir piyano eğitimi için uygun koşullara sahip midir?
- MÖP'nin fiziki şartları müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışmalarını ne yönde etkilemektedir?
- Müzik öğretmeni adaylarının düzenli piyano çalışma alışkanlığı ne düzeydedir?
- MÖP lisans programı öğretmen adaylarının bireysel piyano çalışmalarını ne yönde etkilemektedir?
- MÖP'da görev yapmakta olan piyano dersi elemanları, müzik öğretmeni adaylarının piyanoya karşı tutumlarını ne yönde etkilemektedir?

12. Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıklarını ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörleri ortaya çıkarmaktır.

13. Araştırmanın Önemi

Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörler konulu araştırmanın önemi şu şekilde sıralanabilir:

- Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörler hakkında daha önce herhangi bir araştırma yapılmadığı görülmektedir.

- Araştırma sayesinde araştırmacı kendi öğrencilerinin de yaşadığı sorunları aracısız belirleme fırsatını bulacaktır.

14. Araştırmanın Varsayımları

Araştırmada verilerin geçerlilik ve güvenilirlik derecesinin yüksek olduğu varsayılmıştır. Çünkü;

- Araştırma, uzman danışmanlar rehberliğinde yürütölmüştür.
- Araştırmacı anket uygulanan Müzik Öğretmenliği Programlarından birinde görev yapmaktadır.

15. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırmada, Türkiye genelinde bulunan 22 Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programından sadece üç tanesi üzerinde çalışılmıştır.

Araştırma GSEB MÖP'nin 2. ve 3. sınıf öğrencilerine anket uygulanarak yürütölmüştür. 1. sınıf öğrencileri piyano eğitimine yeni başladıkları, 4. sınıf öğrencileri ise lisans programının 7. ve 8. dönemlerinde piyano dersi yer almadığı için araştırma kapsamına alınmamıştır.

16. Tanımlar

Müzik Öğretmenliği Programı	: Müzik öğretmenliğini meslek olarak seçmek isteyen ve müzikal açıdan belli düzeyde yeteneği olan bireylerin özel yetenek sınavı ile okumaya hak kazandığı üniversitelere bağlı dört yıllık lisans bölümleri.
Müzik Öğretmeni	: Üniversitelere bağlı bir Müzik Öğretmenliği Programından veya Konservatuardan ya da Güzel Sanatlar Fakültesinden Mezun olduktan sonra formasyon dersleri alarak müzik öğretmeni unvanını almaya hak kazanan kişilerdir.
Piyano	: Klavyeli, telli, büyük boyutlu çalgı. Klavyesinden mekanizmasına, tellerinden pedallarına kadar binlerce parçadan oluşan birbiriyle bağlantılı bir bütünün ürettiği zengin ses olanaklarıyla evrensel bir çalgı olarak müzik tarihinde yer almıştır.
Arpej	: Kırılarak seslendirilen akor.
Etüt	: Müzik Eğitiminde belirli zorlukları yenmek ve teknik düzeyi arttırmak için hazırlanmış çalışma parçalarıdır.
Gam	: Tonal sistem içinde dizilere verilen ad.
Oktav	: Sekizli aralık.

- Tril** : İki sesin; esas ve yukarı yardımcı sesin sıra ile çok hızlı çalınmasına tril denir. Tril süresi, üstünde tril yazılmış notanın ölçü değeri kadardır.
- Motif** : Musiki kuruluşunda ve sonraki artımında en küçük hisseciktir. Birkaç notadan oluşur ve esasen bir ölçü çerçevesinde olur. En yalın tanımıyla ölçüde kuvvetli zamanda olan nota gruplarından motif oluşur.
- Cümle** : Müzikal bir eserde aynı hacimli ve birbiriyle cevaplaşan iki ibarenin birleşmesinden oluşan parça.

İKİNCİ BÖLÜM

2. İLGİLİ LİTERATÜR

20. Eğitimin Tanımı

Günümüzde eğitimin birçok tanımı yapılmaktadır. Eğitim tanımlarını üç başlık altında toplamak mümkündür: 1. Sosyolojik Tanımlar, 2. Psikolojik Tanımlar, 3. Pedagojik Tanımlar. Her başlık için bir çok bilim adamı ve eğitimci pek çok tanımda bulunmuştur.

Sosyolojik bakış açısına göre; bireyin içinde yaşadığı toplumda aktif yer edinmesi için hazırlanması ve toplumsallaştırılması gerekmektedir. Bu açıdan eğitim, toplumsal yaşama uyum için kültürel norm ve değerleri genç kuşaklara aktarmanın, onların fiziksel, düşünsel ve ahlaki gelişimlerini oluşturma ve toplumsal hareketliliği gerçekleştirmenin aracı olarak tanımlanabilir (GÖKÇE, 2000, s. 125).

Sosyolojik tanımlar, çocuğu toplumun yeni bir üyesi olarak görür ve eğitimi çocuğun toplumsallaşma süreci olarak ele alır. Toplumsallaşma, kısaca çocuğun içinde bulunduğu topluma uyum sağlaması, toplum kurallarını, örf ve adetlerini, kısaca toplumun kültürünü öğrenmesi ve benimsemesi olarak açıklanabilir. Eğitim yoluyla çocuk, mensubu bulunduğu grubun diğer üyeleri ile nasıl ilişkiler kuracağını, toplumun üyelerinin ondan beklentilerinin neler olduğunu öğrenerek toplumun bir üyesi olur (GÖKÇE, 2000, s. 126).

Çocuklarımızın içinde doğdukları kültüre sağlıklı uyumlarında, bu kültürü tanımlarında, anlamalarında, yaymalarında ve geliştirmelerinde başlıca etmen eğitimidir (VARİŞ, 1997, s. 95). Eğitim süreci çok boyutludur, süreklidir, yaşam boyu devam eder, yaşantılarla kazanılır. Zaman ve yer açısından sınırsızdır ve her şeyden önemli olarak da kültürü oluşturur (DEMİREL, 2002. s. 9).

Yukarıdaki açıklamalarda da açıkça ifade edildiği gibi, sosyolojik tanımlar bir toplum içinde yaşayan ve onun bir parçası olan insanın ait olduğu kültürü özümseme, anlama ve ona uyum sağlamada eğitimi bir süreç olarak görür. Bireyin içinde yaşadığı toplumu tanınması, o toplumu oluşturan bireylerle sağlıklı iletişim içinde olabilmesi ve yaşadığı toplumda yer edinebilmesi için eğitim en önemli araçtır. Eğitim yoluyla her toplum kendi ihtiyaçlarına cevap verecek bireyler yetiştirmeyi amaçlar.

Psikolojik tanımlar, eğitimin sosyal yönü yada toplumun insan üzerindeki etkilerinden çok bireyin kendisini merkez almakta ve eğitimi insanın kendi olması, kendini gerçekleştirmesi için bir araç olarak görmektedir.

Bu açıdan bakıldığında eğitim dengeli bir kişilik oluşumunun gerçekleşmesinde, doğuştan gelen yeteneklerin geliştirilmesinde ve yenilerinin kazandırılmasında en önemli araç olarak görülür (GÖKÇE, 2000, s. 126). Bu süreçten geçen insanın (bireyin), daha etkili ve verimli, daha dengeli ve doyumlu, daha başarılı ve mutlu olması beklenir (UÇAN, 1996, s. 31).

Pedagojik tanımlar ise bireydeki davranış değişikliklerini ön planda tutar ve eğitimi bireyin belli amaçlar ve hedefler doğrultusunda yetiştirilmesi için uygulanan sistemli ve planlı bir süreç olarak nitelendirir.

Eğitim; bireyde kendi yaşantısı ve kültürleme yoluyla istenilen davranış değişikliğini meydana getirme sürecidir (DEMİREL, 2002, s. 12). Bakmak, doğal bir görme yetisi, görmek ise ancak eğitimle kazanılabilecek bir beceridir (GÖKTÜRK, 1987, s. 120).

Sonuç olarak eğitim; bireyin içinde yaşadığı kültür ve değerlerini özümsemede, insanın kişiliğinin tutarlı gelişimi ve kendini gerçekleştirmesinde ve mesleki bilgi ve becerileri kazanmasında en etkili ve vazgeçilmez araçtır.

21. İnsan ve Eğitim

Bugünkü bilimsel bilgiye göre insan; genellikle 46 kromozomdan oluşan biyolojik, toplumsal ve psikolojik bir varlık olarak betimlenebilir (SÖNMEZ, 2001, s. 21).

İnsanın biyolojik boyutu insanın insan olabilmesi için temel ya da zorunlu neden olarak kabul edilmektedir. İnsanın 23 çift kromozomdan oluşan canlı bir varlık olduğu, ancak insanı biyolojik bir varlık olarak diğer canlılardan ayıran en önemli nedenin ise düşünebilme yeteneğine sahip olmasından kaynaklandığı vurgulanmaktadır (DEMİREL, 2002, s. 6).

İnsanın kültür boyutu insanın insan olabilmesi için yeter neden olarak kabul edilmektedir. İnsan doğa ile etkileşerek kültür boyutunu geliştirmektedir (DEMİREL, 2002, s. 6).

İnsanın sosyal boyutu da insanın diğer insanlarla etkileşimi sonucu toplumsallaşması süreciyle başlar. İnsanın sosyal boyutunun gelişebilmesi için mutlaka diğer bir insanla etkileşim içinde olması gerekir. Birey kültürel ve toplumsal çevresiyle etkileşim süreci içine girerek yeni davranışlar kazanır (DEMİREL, 2002, s. 6-7).

İnsanın biyolojik yapısı, yani gelişmiş bir beyin ve sinir sistemi, doğuştan getirdiği yetenekleri, geliştirilebilecek tutum, kişilik, ilgi vb kapasiteleri vardır. Ayrıca bir toplum içinde yaşamaktadır. Doğanın yaptıklarının dışında, insanoğlunun yapıp ettiklerinin dirik bir örüntüsü olan kültürle etkileşim içindedir. Üstelik doğal bir çevrede yaşamaktadır. Tüm bunların etkileşimi sonucu onun psikolojik yapısı oluşmaktadır (SÖNMEZ, 2001, s. 21).

Yukarıda özetlenmeye çalışılan, hiçte azımsanamayacak ve birbirinden farklı pek çok nitelikte doğan insanın, dünyaya geldikten hemen sonra beraberinde getirdiği bu özellikleri çevre şartlarının da etkisiyle gelişmeye ve gözlenebilir hale gelmeye başlar. İnsan sürekli olarak gelişir ve ait olduğu toplumda bir yer edinmeye ihtiyaç duyar. Her toplum kendini oluşturan bireylerin gelişmişlikleri ölçüsünde nitelik kazanır. Gelişmiş, nitelikli bireyler nitelikli toplumları oluşturur. Toplum geliştikçe kendi yapı taşı olan bireyin gelişmesi ve

kapasitesini toplum adına kullanması için çaba harcar. Birey toplumu, toplum bireyi etkiler. Her toplum kendi ihtiyaçlarına cevap verecek bireyleri yetiştirmeyi amaçlar.

Eğitim; bireyin davranışında kendi yaşantısı yoluyla ve kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme sürecidir (ERTÜRK, 1972, s. 12).

İnsan ile eğitim arasında çok sıkı bir ilişki vardır. İnsan eğitimin hem oluşturucusu hem de temel ögesidir. İnsanı eğitimsiz, eğitimi insansız düşünmek olanaksızdır (UÇAN, 1982, s. 1).

Eğitim sisteminin temel ögesi insandır. İnsan hem özne hem nesne durumundadır. Her türlü etkinlik, insanın davranışlarını istendik yönde düzenlemek üzere düzenlenir (SÖNMEZ, 2001, s. 24).

Eğitim, genç bireyleri (gençleri) ve onlardan oluşan topluluğu (gençliği) biçimlendirme ve yetiştirmede, geliştirmede, yönlendirmede ve geleceğe hazırlamada ve sonunda onların yetişkin olarak toplumsal yapıdaki yerlerini bulmalarına yardımcı olmada, hiç kuşkusuz en etkili süreçtir (UÇAN, 1998, s. 7).

Birey olarak insan, çocukluk döneminden gençlik dönemine, az yada çok, bazı eksiklik, yetersizlik vb olumsuzluklarla birlikte girer. Genç birey, durum, konum ve işlev yönünden tüm devingenlik, karışıklık, belirsizlik ve karmaşıklığa karşın gençlik dönemini çok yönlü, sağlıklı ve olabildiğince dengeli yaşayarak, hem bedensel, devinişsel, bilişsel, duyuşsal, cinsel, toplumsal, törel, kültürel ve kişilik gelişiminin sağlanmasını; hem de bunlar sağlanırken bir yandan öteki dönemden kaynaklanan olumsuzlukların giderilmesini, öbür yandan da yetişkinlik dönemine en iyi biçimde hazırlanmayı ister. Tüm bunlar, kuşkusuz en iyi ancak eğitim sayesinde gerçekleşebilir (UÇAN, 1998, s. 7).

Genç birey, içinde yaşadığı doğal, toplumsal ve kültürel öğelerden oluşan çevreyle çok yönlü, kapsamlı, karmaşık ve yoğun bir etkileşim içinde bulunur. Birey ile çevresi arasındaki bu etkileşimin, eğitim yoluyla daha sağlıklı, dengeli ve düzenli, daha etkili ve verimli olması beklenir (UÇAN, 1996, s. 170).

22. Müzik Eğitiminin Tanımı ve Önemi

Müzik eğitime geçmeden önce müzik sözcüğünü kaynağına inerek açıklamakta fayda vardır.

Yunanca ‘musike techne’: meleklerin sanatı. Bu deyim, müzik sanatına yüceltici bir anlam yükler. Bütün sanatlar gibi müziğin de insan üstü görünen yaratıcı gizleri vardır; ancak onları açığa kavuşturmak için müzik sanatını bütünüyle kavrayan nesnel ve yalın bir tanımdan yola çıkmak gerekir (SAY, 2002, s. 356).

Doğanın sunduğu ses malzemesini seçmek, onlara düzen vermek ve elde edilen ‘müzik sesleri’ ile bileşimler yaratmak üzere, insanın hayatla bağlantılı olarak tasarımı yaptığı zihni (bilişsel), hareki (devinişsel), ve hissi (duygusal) üretim (SAY, 2002, s. 357).

Birçok müzisyen ve müzik eğitimcisi tarafından müziğin farklı tanımları yapılmıştır. Bunların bir kısmına burada yer vermek gerekirse:

“ Müzik, ilahi bir sanattır” (Beethoven)

“ Müzik, insanlığın ahlakını arındıran kutsal bir bilimdir” (Dede Efendi)

“ Müzik, insan ruhunun dilidir” (Weber)

Ülkemizde en yaygın olan tanımlardan birine göre müzik; duygu, düşünce, tasarım ve izlenimleri veya başka gerçeklerin de katkısıyla belli durum, olgu ve olayları düzenlenmiş uyumlu seslerle estetik bir yapıda anlatan bir bütündür (UÇAN, 1994, s. 13).

İnsan duygularını daha anne karnındayken etkilemeye başlayan müzik, doğumun ardından anne kucağında, evde, yolda, okulda, radyo ve televizyonda kısacası her ortamda; çocuklukta, gençlikte, yaşlılıkta kısacası hayatın her döneminde insanın çevresini doldurur ve onu derinden etkiler.

Müziğin bir kulak koşullanması olayı sayıldığı ve Brillparzer'in dediği gibi "Her çocuk belirli bir yetenekle doğar önemli olan bu yeteneği bulup çıkarmaktır" gerçeği göz önünde tutulursa müziğe yaklaşımın ailede başladığı unutulmamalıdır. Gene Japonya'da doğumuna bir ay kala ana karnına kulaklıkla müzik dinletilmekte, doğan bebeğin feryatlarına her gün saatler boyunca bir Beethoven, ya da Brahms senfonisinin ezgileri karışmaktadır (YENER, 1995, s. 252).

Müziğin insanın duygu ve düşüncelerini, değer yargılarını, sevinçlerini, hüznlerini ifade etmesinde bu denli büyük rol oynaması müzik eğitime ciddi sorumluluklar yüklemekte, müzik eğitimi insan eğitiminin vazgeçilmez ve en önemli boyutlarından biri haline getirmektedir.

Dünyanın eski ve yeni bütün toplumları, tarih boyunca müziğin eğitimdeki yeri ve önemine inanmışlar ve ona bir eğitim aracı olarak büyük önem vermişlerdir. Tarih boyunca pek çok filozof, eğitimci ve devlet adamı müziğin eğitimdeki yeri ve önemine inanmış, müziğin gelişmesine yardım ve hizmette bulunmuşlardır (AKKAŞ, 1999, s. 16).

Aristote, eğitim içinde müziğe önemli bir yer vermiş olup; "Duyguları tam olarak anlatma hususunda hiçbir şey ritim ve şarkı söyleme kadar kuvvetli değildir. Mademki bu o kadar gerçek bir kuvvettir, şu halde müzik, çocukların eğitiminde mutlaka kullanılmalıdır" diyerek müziğin eğitimdeki yerine ve önemine işaret etmiştir (AKKAŞ, 1993, s. 8).

Büyük Alman din reformcusu Martin Luther ise; "Eğer çocuklarım olsaydı, onların yalnız lisan ve tarih değil, şarkı söyleme, müzik ve matematik de öğrenmelerini isterdim. Aksi taktirde ona değer vermem. Teoloji'den sonra ilk yeri ve en büyük şerefi memnuniyetle müziğe veririm" diyerek eğitim içinde, müzik eğitiminin yeri ve önemini vurgulamıştır (AKKAŞ, 1993, s. 8).

Birçok müzisyen ve müzik eğitimcisi tarafından müzik eğitiminin farklı tanımları yapılmıştır (UÇAN, 1994, s. 35; TANRIVERDİ, 2000, s. 2; AKKAŞ, 1999, s. 15).

Müzik eğitimi; bireye kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli müziksel davranışlar kazandırma yada bireyin müziksel davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla amaçlı olarak belirli değişiklikler oluşturma sürecidir. Müzik, insan yaşamındaki vazgeçilmezliği, önemi ve işlevleri nedeniyle ki hem etkili bir eğitim aracı, hem de önemli bir eğitim alanıdır (TANRIVERDİ, 2000, s. 2).

Eğitim; bilim, teknik ve sanatın her üçünü de kapsayan bir içerikle düzenlenerek, bireyleri ve toplumları biçimlendirme, yönlendirme, değiştirme, geliştirme ve yetkinleştirmede en önemli süreç niteliği kazanır. Böyle bir eğitim, bireyi biyopsişik, toplumsal ve kültürel boyutlarıyla, bedensel, bilişsel, duyuşsal ve devinışsel yapılarıyla dengeli bir bütün olarak en uygun ve ileri düzeyde yetiştirmeyi amaçlar. Sanat eğitimi bu amaca dönük eğitim sürecinin üç ana boyutundan biridir. Müzik eğitimi ise, çeşitli kollara ayrılan sanat eğitiminin başlıca dallarından birini oluşturur (UÇAN, 1994, s. 23).

Çağdaş eğitimbilimi, öğrencilerin bir amaca yönelik faaliyetlerle eğitilmesini, geliştirici eğitimin başlıca yolu sayar. Müzik eğitimi estetik eğitimin en önemli bölümüdür. Toplumda müziğin anlaşılması, yaratıcı zevkin geliştirilmesinde önemli bir yer tutar. Okullarda, eğitim ocaklarında, çocuk ve gençlerle ilgili merkezlerde, kültür salonlarında ve müzik derslerinde bu amaç için faaliyet gösterilir (ASKEROVA, 2002, s. 18).

Sanatın görme, duyma, duyumsama, düşünme, sezme yetilerinin bütünlüğünden süzülen bir ileti olduğunu göz önünde tutarak sanata bir görme biçimi olarak yaklaşır, sanat eğitimi her şeyden önce görme eğitimi olarak düşünürsek o zaman sanat eğitimi doğal olarak eğitimin bütünlüğü içinde yerini bulacak, eğitimin vazgeçilmez bir parçası olacaktır (İPŞİROĞLU, 1998, s. 32).

İnsanlar kalıtımında özelliklerini taşıyarak, değişik zeka düzeylerinde dünyaya gelirler. Ancak, hangi zeka düzeyiyle doğarlarsa doğsunlar, gelişerek ve değişerek üretken olmak zorundadırlar. Bu da kişiye uygulanacak eğitim ve öğretimde kullanılan araçlara bağlıdır. Yani insan eğitimde en etkili aracı kullanmak ve en iyi eğitim yöntemini bulmak zorunluluğu vardır. Eğitimin yöntemleri çeşitli olabilir belki ama, araçlar belirgindir. Bu

araçlardan biri de sanattır. Bu bağlamda müzik sanatının çok etkili bir eğitim aracı olduğunu vurgulamak istiyorum (KARKIN, 1993, s. 13).

Tüm çocuklar güzellik alemi ile temastadır. Aslında her bilim dalı onları, estetik açıdan eğitmeli, çevresindeki dünyanın güzelliğini göstermelidir. Öğrencilerin manevi kültürünün ve ahlaki yönünün eğitilmesinde öğrencinin duygusal alemine büyük bir etkisi olan ve onun kalbini yumuşatan müzik eğitiminin rolü büyüktür (ASKEROVA, 2002, s. 19).

23. İnsanın Eğitiminde Müziğin Önemi

Bir önceki başlık altında müzik eğitiminin tanımı ve önemi anlatılmaya çalışılmış, müziğin insan yaşamındaki vazgeçilmezliğine ve önemine dikkat çekilmiştir. Müziğin insan üzerindeki bu etkisi onu bireylerin eğitilmelerinde en etkili ve güçlü araçlardan biri haline getirmiştir.

Müzik eğitiminin insan eğitimi üzerindeki etkisi üç boyutta incelenebilir:

- Müzik ve dil yeteneğinin gelişmesi,
- Duygusal ve sosyal gelişim,
- Bedensel ve psikomotor gelişim (ARSLAN, 2003, s. 292).

Müzik eğitiminin insanının müzik ve dil yeteneğinin gelişimine büyük faydası vardır. Çocuk şarkı söylerken sözlerini öğrenir ve sözcük dağarcığını genişletmeye müzikle katkıda bulunur (ARSLAN, 2003, s. 293). Bireylere güzel konuşmayı, etrafla uyumlu çalışmayı , olumlu toplumsal davranışları, kendine güven duymayı ve daha bir çok olumlu davranışı onları çocuk olmanın gerektirdiklerinden alıkoymadan en etkili biçimde öğretmenin yolu kuşkusuz müzik eğitiminden geçmektedir.

Çocuk, içinde kendi dünyasından, kendi ruh aleminden, isteklerinden, hayallerinden bir şeyler bulduğu şarkılar ve oyunlar eşliğinde; farkına varmadan, eğlenerek, güzel şarkı söylemeyi, güzel konuşmayı, toplumsal bir rol üstlenmeyi, kendine güvenmeyi; şarkı sözlerindeki mesajlar doğrultusunda sevgiyi, saygıyı, cömertliği, yardımseverliği vb

kavramları öğrenecek ve hayatının her döneminde bu olumlu tutum ve davranışları sürdürecektir. Çocuğun gelişim düzeyine göre hazırlanarak onlara zevk ve heyecan verebilen müzik eğitiminin sayısız yararları olacaktır ki müzik eğitiminin amacı da budur.

Şarkı söylemek çocukta oyun oynamak gibi kendiliğinden dışa çıkan bir içgüdüdür. Kendi saf yaratıları olan çocuk tekerlemeleri ve oyun şarkıları bunun en güzel kanıtıdır. Çocuktaki bu oyun oynamak ve şarkı söylemek içgüdüsünü değerlendirmek, eğitimde yararlanmak için zenginleştirmek, çocukların ilgi alanına istediğimiz, doğru bulduğumuz duygu ve düşünceleri serpmek ve bu yolla benliklerinin oluşmasına, gelişmesine yardımcı olmak olumlu bir eğitim yolu değil midir? (AKIN, 1988, s. 233).

Müzik eğitiminin insanın duygusal ve sosyal gelişimi üzerindeki etkileri en az müzik ve dil yeteneğinin gelişimi üzerindeki etkileri kadar önemlidir.

Müzik eğitimi, insanın soyut hayatında ve dünyasında içgüdülerini ve eğilimlerini sükunetle ortaya koymasına yardımcı olur. Kişi olarak toplum içindeki davranışlarını etkiler. Gelişim alanında müzikle ilgili etkinlikler sayesinde çocuk topluma daha iyi ve kolay bir şekilde uyum sağlar. Disiplin, düzen ve daha mutlu bir görüş açısı kazanır (AKKAŞ, 1999, s. 17).

Müzik eğitimi, inançların kuvvetlendirilmesine katkıda bulunur. Bazı ahlaki değerler, müzik eğitimi yoluyla çocuklara, iyiyi, doğruyu ve güzeli kavratarak toplumsallaşması yolunda küçümsenmeyecek mesafe alınabilir. Müzik eğitimi yoluyla ruhsal bakımdan tatmin edilecek çocuk, hem sağlıklı bir ruhsal gelişim hem de sağlıklı bir kişilik yapısı kazanması süreci içerisinde olumlu bir yol izlenilmiş olunur (AKKAŞ, 1999, s. 24).

Okullarda uygulanan genel müzik eğitimi, sağlıklı ve dengeli bir yaşam için gerekli olan asgari ortak müzik kültürünü kazandırmayı öngörür. Uygar dünyada bu eğitimin amacı, müzik denen toplumsal ve bireysel olarak yaşanan, insan formasyonunu tamamlayan olguyu, bilgili, duyarlı, bilinçli bir yaklaşımla zevk alarak değerlendirebilen yeni kuşaklar yetiştirmektir (SAY, 2002, s. 36).

Müzik, hem tek başımıza hem de başkalarıyla birlikte yapabileceğimiz ender şeylerden biridir, şarkılar evrenseldir. Bu nedenle değişik ülke çocukları arasında dostluk ve barış kapısını aralayabilirler (ELMAS, 1988, s. 240).

Müziğin insanlar arasında iletişimi sağlaması, tüm genel öğrenme tarzlarını içine alması, kişinin kendi kendini ifade etmesi ve yeni şeyler üretmesi, kişiyi diğer temel bilim dallarıyla iletişime geçirmesi, işlevsel açıdan yaşamımıza büyük katkıları olduğunun ifadesidir. İnsan yaşamının her evresinde ve her alanında müziğin önemli bir yeri olduğuna göre; ana okulundan başlayarak okul, bölüm, iş, meslek, kol, dal ve program ayırımı gözetmeksizin, her aşamada insanlara genel müzik eğitimi verilmelidir (ÖZGÜN, 1997, s. 23).

Müzik, ulusların uygarlık konumlarını en iyi biçimde belirleyen bir göstergedir. Milli kültürün en önemli boyutlarından birisini oluşturan müzik; toplumun ekonomik, bilimsel ve eğitsel düzeyini çok doğru şekilde yansıtır. Uygarlıkların gerileme ya da gelişmeye başlamalarının erken işaretlerini müzik hayatlarında görebilmek mümkündür (GÜNALP, 1995, s. 233).

Bir toplumun topyekün eğitilmesinde, en güçlü katkılardan biri de müziktir (ELMAS, 1988, s. 38).

Güzel sanatların her kolu insanın manevi dünyasını belli yönlerden daha güçlü bir şekilde etkileme yeteneğine sahiptir. Müzik, insanda güçlü duygusal etkiler oluşturan bir sanat olayıdır. Müziğin asıl görevi, insanda manevi ve estetik idealler oluşturmaktır. Başka hiçbir sanat dalı, müzik gibi güçlü biçimde insanın manevi dünyasına nüfuz edemez. Müziğin içeriğinde, diğer yüksek ahlaki idealleri gerçekleştirme gücü vardır (ASKEROVA, 2002, s. 17).

Müzik eğitiminin, insan eğitimi üzerindeki boyutlarından biri de kuşkusuz bedensel ve psikomotor gelişimine sağladığı katkılardır.

Toplu veya bireysel olarak çalgı çalmak ya da bireysel olarak ses veren bir araçtan ses elde etmeye çalışmak, çalgının özelliklerine göre çocukta büyük ve küçük kasların

gelişimine yardımcı olur. Örneğin; çocuk trampet çalarken ellerini kollarını kullanır. Trampetten düzenli tartımlarla ses çıkarmak için ellerini ve kollarını denetimle kullanmak zorunda kalır. Bu kullanım ise çocuğun büyük ve küçük kaslarının gelişimini, psikomotor gelişimini olumlu yönde etkiler (ARSLAN, 2003, s. 294).

Çocuklar toplu ya da bireysel şarkı söylerken her zamankinden değişik biçimde soluk alıp verirler. Bu soluk alıp vermeler şarkının cümlelerine göre düzenli biçimde olur. Böylece çocuğun akciğerlerinin gelişimine katkıda bulunulur ve çocuk soluk alıp vermeyi denetleme becerisi kazanır (ARSLAN, 2003, s. 294).

Eflatun, yaklaşık olarak 2400 yıl önce yazdığı “Devlet”ini doğruluk üzerine oturtmuştu. O, bilgiliği, yiğitliği, ölçülülüğü, doğruluğu devletin dört temel değeri sayıyordu. Devlet yönetimi yürüteceklerin filozof olmaları gerektiğini söylüyor; diğer nitelikleri yanında filozofu “değişkenler içinde değişmeyi, gerçek olanı arayan” diye tanımlıyordu. Yetiştirmeyi, ten ve tin eğitimi olmak üzere birbiriyle bağlantılı iki alanda düşünüyordu. Ten eğitimi “jimnastik” sözcüğüyle, tin eğitimi de “müzik” sözcüğüyle simgeleştiriyor ve tüm eğitimin temeline müziği koyuyor; “Bence eğitim müzikle başlamalıdır” diyordu, “Yönetenlerin ve yönetilenlerin eğitimi”... “Hastalıklara karşı tenin güçlülüğü eğitilmişliği, güzele yönelikliği nasıl gerekliyse; kötülüklere, mutsuzluklara karşı da tinin güçlülüğü, eğitilmişliği, güzele yönelikliği o denli gereklidir” diyordu kişide... “Bunları müzik eğitimi sağlayabilir” diyor, ezgi ögesinin yiğitlik, sevgi ve dostluk duyguları verdiğini söylüyordu. “Bilge, yiğit, ölçülü, doğru yurttaş ile filozof yöneticiyi tinsel bakımdan eğiterek yetiştirecek, üstün değerlere ulaştıracak, arık tutacak eğitim müzik eğitimidir” diyordu (SUN, 1969, s. 15).

24. Piyano Eğitiminin İnsan Eğitimi Üzerindeki Etkileri

Piyano eğitimi ve piyano eğitiminin insan eğitimi içerisindeki önemine geçmeden önce ses ve anlatım gücü bakımından hayranlık uyandıran bu enstürman hakkında kısa bir bilgi vermek yerinde olacaktır.

Telli, klavyeli, büyük boyutlu çalgı; klavyesinden mekanizmasına, tellerinden pedallarına kadar binlerce parçadan oluşan, birbiriyle bağlantılı bir bütünün ürettiği zengin

ses olanaklarıyla evrensel bir çalgı olarak müzik tarihinde yer almıştır. Fransızca, İtalyanca, İngilizce, İspanyolca piano; Almanca klavier. Ayrıca İtalyanca, Fransızca ve İngilizce fortepiano ya da pianoforte de denir. Dilimizde piyano (SAY, 2002 , s. 423).

Müzik tarihinin önde gelen piyano bestecisi ve piyanistlerinden Franz Liszt onu şöyle anlatır: “Beni piyanoya bağlayan gizemli bağlar, tutkuya dönüşmüş olduğu için belki abartabilirim, çalgı olarak onun üstün değerini kimse yadsıyamaz. Çalgılar sıralamasında olanakları bakımından piyano en önde gelir. Yaygınlığını armonik kaynaklarına borçlu olan bu çalgı, sahip olduğu ses olanaklarıyla bir orkestranın programına giren bütün eserleri tek başına seslendirebilir. Bunun anlamı açıktır; piyanistin parmakları, orkestradaki bütün müzikçilerin çıkardığı sesleri üretmeye yetebilir” (SAY, 2002, s. 23).

Piyanonun bu üstün nitelikleri günümüzde ona bir konser çalgısı olmanın yanında eğitim alanında da ciddi görevler yüklemiştir. Yapılan araştırmalar erken yaşta piyano eğitimi alan çocukların özellikle fen ve matematik dallarında çok daha başarılı olduğunu göstermektedir.

Bu konuda uzun yıllar çalışan Kaliforniya’lı iki bilim adamı Dr. Shav ve Dr. Rauscher’ın çalışmaları oldukça dikkate değerdir.

Dr.Shav ve Dr. Rauscher; küçük yaşta müzik dersleri almak ve özellikle bir enstürman üzerine yoğunlaşmak konusunda yaptıkları araştırma için en popüler ve yaygın enstürman olan piyanoyu seçtiler. Gerçekleştirilen bu deney için 78 çocuk seçildi. 3-4 yaşlarındaki bu çocukların sosyal, ekonomik, kültürel yapılarının, gittikleri anaokullarının eşdeğer olmasına da dikkat edildi. 1. gruba şan ve piyano dersi, 2. gruba sadece şan dersi, 3. gruba sadece bilgisayar dersi, 4. gruba ise hiçbir şey öğretilmedi. Bu eğitimin ardından 78 çocuğa zeka testi uygulandığında çıkan sonuç araştırmacılar için hiç de sürpriz olmamıştı. Piyano grubundaki artış diğer gruptakilere fark atıyordu, % 46 daha zeki! Dr.Shav ve Dr. Rauscher bunu şöyle açıklıyordu: Müzik tıpkı matematik yada santranc gibi yüksek beyin fonksiyonları gerektiren bir uğraş. Bu alanlar aynı zamanda iyi gelişmiş spatial zekanın da temelini atıyor. Spatial zeka; görsel dünyayı algılayabilme, nesnelerin görüntülerini zihinde oluşturabilme ve bunların farklılıklarını kavrama yetisine verilen ad.

Bilişsel, duyuşsal ve devinişsel yapılarıyla bir bütün olan insan, piyano eğitimi sırasında bu üç alanı da aynı anda kullanma becerisini kazanmakta, gerektirdiği nota bilgisi ile bilişsel , eylemce (eller ve gerektiğinde pedal kullanımı için ayaklar) çalmak ile devinişsel, bireyin çaldığı eserlerden haz alması ile ise duyuşsal yanlarını çalıştırmaktadır.

Hong Kong Üniversitesi tarafından yürütülen ve piyano üzerinde yapılan gam denemelerinde beynin sol tarafının geliştiği bildirilen araştırmada, beynin bu bölümüne kelime haznesi ve müzikal yeteneklerin hafızaya alındığı bölüm denildi. Hong Kong’lu psikologlarca bu araştırma için yaşları 6 ile 15 arası olan 90 çocuk incelendi. Söz konusu çocukların yarısı en az 5 yıldır herhangi bir orkestra veya özel müzik dersi alırken diğer yarısının müzikle hiçbir ilişkileri yoktu. Yapılan testlerde daha önce okumaları için verilen bir listedeki kelimeleri hatırlamaları ve yüksek sesle söylemeleri istendi. Piyanoyla ilgisi olan çocukların diğer çocuklardan bir hayli fazla kelimeyi hafızalarında tutmayı başardıkları tespit edildi. Bir yıl sonra elde edilen verileri karşılaştırmak üzere aynı çocuklarla tekrarlanan araştırmada aynı sonuca ulaşıldı. Bu arada piyano eğitimine son veren çocukların hafızasının gerilediği de tespit edildi.

25. Piyano Eğitiminin Müzik Öğretmenliği Programı İçerisindeki Önemi

Piyano eğitiminin müzik öğretmenliği programı içerisindeki önemine geçmeden önce ülkemizde müzik eğitimi veren kurumlara ve bunların amaçlarına kısaca değinmek yerinde olacaktır.

Müzik eğitimi; süreye, kademeye, uygulanan araç gereçlere ve uygulanan yöntemlere göre genel, özengen ve mesleki müzik eğitimi dallarına ayrılır.

Okullarda uygulanan genel müzik eğitimi bireylere gerekli olan genel bir müzik kültürü kazandırmayı amaçlar.

Özengen müzik eğitimi, diğer bir deyişle amatörler için müzik eğitimi, müziğin belli bir dalında kendini geliştirmek isteyen bireylerde doyum sağlanmasını ve müzikal davranışlar kazandırmayı amaçlar.

Profesyonel yani mesleki müzik eğitimi ise, müziği meslek olarak seğen belli düzeyde yetenekli kişilere yöneliktir. Dolayısıyla mesleğin gerektirdiği müzikal davranışları ve birikimi kazandırmayı amaçlar. Bu alan, bestecilik, yorumculuk gibi sanatçılığı ve mzikbilimcilik, müzik ğretmenliği, müzik teknolojluğu eğitimlerini kapsar (SAY, 2002, s. 361).

Ülkemizde mesleki müzik eğitimine yönelik eğitim veren kurumlar farklı amaçlara yönelik faaliyetlerini sürdürmektedir. Bunlar;

- 1)Konservatuarlar,
- 2)GSEB Müzik ğretmenliği Programları,
- 3)Anadolu Güzel Sanatlar Liseleri, Müzik Bölümleri,
- 4)zel müzik eğitimi kurumları.

Eğitim fakülteleri bünyesinde bulunan ve mesleki müzik eğitimi vermeyi amaçlayan Müzik ğretmenliği Programları Yüksek ğrenim Kurumu'na bağlıdır. Müzik ğretmenliği Programının ncelikli amacı ilk ve orta dereceli okulların müfredat programlarında yer alan müzik derslerini işleyecek donanımlı müzik öğretmenleri yetiştirmektir. Toplam dört yıllık (sekiz dönem) bir eğitim ğretim sürecinden geçen ve başarılı olan öğrenciler bu srenin sonunda müzik ğretmeni diploması almaya hak kazanır.

Bütün müzik ğretmenlerinde bulunması gereken nitelikler 'kişisel', 'müziksel', ve 'mesleksel' olmak üzere üç ana başlık altında gruplandırılarak incelenebilir.

Kişisel nitelikler :

- evresindeki insanları özendirmelidir.
- evresindeki insanların diğer alanlara ilişkin ilgilerini öğrenmelidir.
- Bireyler ve toplumla ilgili olmalıdır.

- Diğer bilim dalları ve güzel sanatlarla ilgili olmalıdır.
- Yeni düşünceleri tanımalı ve değerlendirebilmelidir (ÖZEN, 2004, s. 58).

Müziksel nitelikler:

- Müziksel bilgi ve teknik yeterliliğe sahip olmalıdır.
- Çalgı çalabilmeli ve çalgıyla eşlik yapabilmelidir.
- Şarkı söyleyebilmelidir.
- Orkestra ve koro yönetimini bilmelidir.
- Yaratma gücünü kullanabilmelidir.
- Müziksel yorum gücüne sahip olmalıdır.
- Öğrettiği müziklerin öğelerini anlatabilmeli ve doğaçlama yapabilmelidir.
- Müzik türlerine ilişkin bilgi sahibi olmalıdır (ÖZEN, 2004, s. 58).

Mesleki nitelikler;

- Öğretmenliğin gerektirdiği rolü benimsemelidir.
- Müzik eğitiminin amaçlarını bilmeli ve çağdaş eğitim sürecinde müzik eğitiminin önemini değerlendirebilmelidir.
- Müzik öğretimi ile ilgili kavramları ve genel izlenimleri en geniş biçimleriyle bilmeli ve anlatabilmelidir.
- Öğrencilerin müzikle ilgili etkinliklerini denetleyebilmeli ve değerlendirebilmelidir.
- Okul düzeyindeki etkinlikler için belli bir repertuar düzenleyebilmelidir.
- Öğrencilerin öğrenmeye ilişkin sorunlarını çözmek ve repertuar hazırlamak amacıyla çeşitli kaynaklara başvurabilmelidir.
- Müzikteki yeniliklerden haberdar olmalı ve bu yenilikler hakkında tartışabilmelidir (ÖZEN, 2004, s. 59).

Yukarıda değinilen tüm bu özellikler kuşkusuz GSEB MÖP’da yetiştirilmesi hedeflenen ideal müzik öğretmenin vasıflarıdır.

Ünlü müzik ve bilim adamları, müzik öğretmenlerinin geniş bir profile sahip olmasının önemi hakkında araştırmalar yapmışlardır. Daha 1920'li yıllarda Azerbaycan müziğinin temelini atan ünlü besteci Üzeyir Hacıbeyov müzik öğretmenine gerekli olan özelliklerden bahsederken müzik öğretmenin kendi branşında usta olması gerektiğini söyler. Onun bir müzikolog, bir uzman ve aynı zamanda bir müzik tarihçisi, folk müziğini bilen bir kişi, bir etnograf ve iyi bir icracı olması gerekir (ASKEROVA, 2002, s. 21).

Müzik kültürünün yayıcısı olanlar bilmelidir ki, diğer sanat dalları gibi müzik de sadece zevk ve yaratıcı fanteziyi geliştirmekle kalmaz, aynı zamanda yaşam sevgisi, yurtseverlik ve evrensellik duyguları da aşılır. Müzik eğitimi, her şeyden önce insan eğitimidir (ASKEROVA, 2002, s. 18).

Eğitimin dört ana ögesi olan öğrenci, öğretmen, çevre ve içerik kuşkusuz müzik eğitiminin de ana öğeleridir. Bu öğeleri müzik öğrencisi, müzik öğretmeni, müzik çevresi ve müzik içeriği diye adlandırmak olanaklıdır. Bu ana öğeler müzik eğitim programında birbiriyle buluşur, bağdaşır, birleşir, bütünleşir ve dirik bir sistem bütünlüğüne kavuşur. Bunlardan müzik öğretmeni, müzik eğitiminin öğrenciden sonra gelen öğelerinden en önemlisidir. Müzik öğretmeni, müzik programında yer alan eğitim durumlarında hem çevrenin bir ögesidir hem de öğrencinin istenilen yaşantıları geçirmesini sağlayacak biçimde çevreye çeki düzen verir. Öğrenci ile dolaysız veya dolaylı fakat sürekli bir etkileşim durumunda olan müzik öğretmeni, öğrencide müzik eğitiminin hedefleri doğrultusunda davranış değişiklikleri oluşturmakla sorumludur (UÇAN, 1982, s. 2).

Öğretmen icracı gibi çalışarak, müziği anlamayı ve değerlendirmeyi çocuklara öğretir, onların duygularını kontrol eder, bir zevk ve heves atmosferi yaratmaya çalışır. Çocuklarda entelektüel bir ilgi çerçevesinin oluşmasına ve bilgilerinin arttırılmasına yardımcı olur (ASKEROVA, 2002, s. 186).

Çalgı eğitimi, müzik eğitiminin en vazgeçilmez boyutlarından birini oluşturmaktadır. Bu süreçten geçen öğretmen adaylarının kazanması beklenen davranışlar şu şekilde sıralanabilir:

- Çalgı sevgisini kazandırabilmek.

- Özengen müzik eğitime uzanmak.
- Mesleki müzik eğitime yönlendirmek.
- Çalgı eğitiminin öğrenciler üzerindeki etkilerini araştırmak.
- Çalgıların çalınma tekniklerine ilişkin bilgi aktarmak.
- Çalgı öğretimi kolaylaştırıcı ve aşama kaydetmeyi sağlayıcı yöntemler geliştirmek (ÖZEN, 2004, s. 59).

Çalgı eğitimi yoluyla öğrenci yeteneğini geliştirecek, müzikle ilgili bilgilerini zenginleştirecek ve müzik beğenisini yüksek bir düzeye çıkarmaya çalışacaktır (TANRIVERDİ, 1997, s. 8).

Çalgı eğitiminde gerekli müzikal terimlerin ve çalgı çalma tekniklerinin öğrenilmesi bilişsel alanı, çalgının sevilmesi, düzenli ve disiplinli bir çalışma alışkanlığının geliştirilmesi duyuşsal alanı, çalgıyı çalabilmek için ellerin eşgüdümlü hareketinin davranış olarak kazanılması ise devinişsel alanı ilgilendiren ve geliştiren faaliyetlerdir.

Ülkemizde Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümleri bünyesinde eğitim veren Müzik Öğretmenliği Lisans Programlarında yaşı 18 ve üzeri öğrenciler öğrenim görmektedir. Bu öğrencilerin çok büyük bir kısmının daha önce piyano eğitimi görmediği bilinmektedir. Piyano eğitimi, müzik eğitimcisi yetiştirme sürecinde en vazgeçilmez ve en önemli konulardan biridir. Piyano eğitimi ve öğretimi müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak, teknik alıştırma ve etütler, Türk ve dünya bestecilerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme, öğretme tekniklerini kapsar.

Müzik öğretmenliği lisans programı incelendiğinde, armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür, çeşitli yapıları ve eğitim okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma, tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme, okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini konu alan müzik teorisi ve işitme eğitimi ile piyano için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerini çalma ya da doğaçlama veya eşlik yazabilme çalışmalarını kapsayan eşlik (korepetisyon) derslerinin ana malzemesinin piyano olduğu görülür.

26. Eşliğin (Korepetisyon) Fonksiyonelliği

Yukarıda da açıkça ifade edilmeye çalışıldığı gibi piyano eğitimi, Müzik Öğretmenliği Programlarının en vazgeçilmez yapı taşlarından bir tanesidir. Fakat yukarıda kısaca belirtilen ve bir alt başlık altında değinilmeden geçilmemesi gerektiğini düşündüğümüz en önemli konulardan biri eşlik (korepetisyon) konusudur.

Eşlik (korepetisyon); çeşitli ses ve çalgı eserlerinin, piyano ile doğaçlama ya da profesyonel bestecilerce yazılmış eşlik müzikleri ile birlikte icra edilmesi anlamını taşımaktadır.

Eşlik müzikleri, birlikte çalınmak üzere yazıldıkları eserlerin teknik boyutuna göre sade ya da zengin bir müzikal ifade ile yazılabilir. Geniş ses olanakları ve sağladığı zengin armonik yapısı ile piyano enstürmanlar arasında eşlik çalgısı olarak tartışılmaz bir üstünlüğe sahiptir.

Müzik Öğretmenliği Programı lisans programında toplam üç yıl (altı dönem) yer verilen piyano dersine ek olarak, program bir yarıyıl süren eşlik (korepetisyon) dersini de içermektedir. Yapılan tüm bu eğitim öğretim çalışmalarının amacı öğretmen adaylarına bir müzik öğretmenin mutlaka sahip olması gereken bir çalgı çalabilme ve çalgısı ile eşlik edebilme niteliğini kazandırmaktır.

Neden piyano ile eşlik yapabilmek bir müzik öğretmeni için bu kadar önemlidir? Bu konu birkaç boyutta incelenebilir. Her şeyden önce müzik öğretmenin derste bir enstürman kullandığını gören öğrencide bir ilgi ve merak duygusu uyanacaktır. Özellikle çocuklardaki dikkat yoğunluğu süresi göz önüne alındığında enstürman dikkat süresini uzatan bir uyarıcı olarak mutlaka kullanılmalıdır. Bir müzik öğretmeni için dersinde piyanoyu bir eşlik çalgısı olarak kullanabiliyor olmak öğrencilerinin dikkat süresini uzatmasında diğer tüm etkenlerden fazla olumlu sonuç sağlayacaktır.

Bir öğretmen piyanoda bir parça çalarken çocukların dikkatlerini verdiğini, zaman zaman hareketleriyle katıldıklarını gözleyebilir (ÖMEROĞLU ve Diğerleri, 2003, s. 83).

Temel müzikal kavramlardan biri olan ritim duygusu ders ortamında öğretmenin eşlikli çalışmaları ile çocuk tarafında en üst seviyede hissedilecek ve gelişecektir. Hiçbir çocuk gözü önünde yapılan müziğin büyüüne kayıtsız kalamayacaktır. Sınıf ortamında öğretmenin aktif olarak yarattığı bu müzikal ortam çocuğu hislerini dışa vurmaya, tepki vermeye ve bu ortamın bir parçası olmaya en güzel şekilde davet eder.

Müzik öğretmenlerinin sınıf ortamında piyanoyu bir eşlik aracı olarak kullanmasının getireceği olumlu davranışlardan bir tanesi de öğrencilerine en etkili yoldan enstürman sevgisi kazandıracak olmasıdır. Bu anlamda gerek öğretmenlerin lisans dönemlerinde aldıkları piyano eğitiminin, gerekse de okullarda uygulanan genel müzik eğitiminin amaçlarından bir tanesi de çalgı sevgisi kazandırmaktır.

Çocuklara ve gençlere müziği sevdirmede ve benimsetmede onlar için yazılan şarkılara ve oyunlara basit eşliklerle renk katmanın ne kadar etkili olduğu unutulmamalıdır. Sade ya da zengin yazılmış bir piyano eşliği ile şarkı söylemek, müzik dersini başlı başına bir zevk haline getirir, çocukta ritim duygusunu harekete geçirir ve çok sesliliği hissetmesini sağlar. Bunların hepsi kuşkusuz müzik öğretmenin piyano ile ilgili tutum ve becerilerine dolayısıyla onun lisans döneminde aldığı piyano eğitimi ve bu dönemde piyano dersine karşı olan tutumuyla yakından alakalıdır.

Müziği çocuk ve gençlerimizin hayatlarının doğal bir parçası olacak kadar sevdirmek ve benimsetmek, yaşantılarına katmak, onlar için ihtiyaç ve zevk haline getirmek gerekir. Bir çalgı eşliğinde söylemek her zaman çok daha zevklidir. Onun için basit eşlikli şarkılara ihtiyaç çok fazladır. Hatta bir şarkı için bazen bir basit, birde biraz daha zengin bir eşlik yazılabilir. Duruma göre ikisinden biri kullanılabilir (ELMAS, 1988, s. 240).

Piyanonun müzik eğitimi ve öğretimi içerisindeki işlevselliği, önemi, bunun yanında müzik öğretmenine müzikal anlamda kazandırdığı sayısız beceri, müzik öğretmenliği programlarında piyano dersini müzik öğretmeni yetiştirme sürecinde en önemli konulardan biri haline getirmiştir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

3.YÖNTEM

30. Araştırmanın Yöntemi

İnsan varolduğu günden beri bir yandan kainatta olup bitenleri anlamak yani; evreni anlama, tanıma, onun sırrını çözme; öte yandan doğayı kontrol altına alabilme ihtiyacını duymuştur (KAPTAN, 1998, s. 6). Buna ek olarak insan fiziki dünyanın yanında çevresini oluşturan sosyal dünyayı da anlamak ve bilmek istemektedir. Bitkilerin büyümesi, yağmurun yağması, rüzgarın hareketi, dünyanın oluşumu vb fiziksel olaylara ek olarak insan; toplum, kültür, inanç, gelenek ve görenek örgüsü içindeki bir sosyal dünyada yaşamaktadır. İnsanların fiziksel ve sosyal dünyadaki bu olguları inceleme, anlama, bu olaylar hakkında bilgi edinme ve yorumlama çabaları bilim adamları ve araştırmacılar tarafından kuramsal hale getirilmiştir. İnsanlar deneyim, mantık ve bilimsel araştırma yoluyla fiziksel ve sosyal dünyayı anlamaya ve bilgi edinmeye çalışmaktadır. Bilimsel araştırma; sosyal ve fiziksel fenomenalar (olgular) hakkında bilimsel bilgi elde etmek için sistematik, planlı ve bazen de kontrollü olarak yapılan bir çalışmadır (EKİZ, 2003, s. 3). Araştırma; verilerin toplanması, analiz, sentez, değerlendirme, yorumlama ve ortaya çıkan sonucun duyurulması safhalarını içerir.

Yaşamın tüm alanlarında kendini gösteren bu bilgi arayışı eğitim bilimlerinde de önemli bir konu haline gelmiştir. Eğitimde yapılan araştırmaların en önemli amacı bireylerin en iyi şekilde yetiştirilmelerine olanak sağlayacak yöntemleri tespit etmektir. Bunun yanında teorik olarak hazırlanan eğitim-öğretim programlarının uygulama alanlarında ne derece amacına ulaştığını ve etkili olduğunu saptamak, ortaya çıkan sonuçlar ışığında yeni program ve müfredatlar oluşturmak yine eğitim araştırmalarının amaçları arasındadır.

Eğitim araştırmalarının tarihçesine bakıldığında eğitim araştırmalarına Avrupa ve Amerika'da ülkemize kıyasla çok daha erken başladığı görülür. Avrupa'da eğitimin bilimsel bir disiplin olabileceğini savunanların başında Jhann Friedrich Herbart (1776-1841) gelmektedir. Herbart eğitimin bir bilim olduğunu ve bilimsel olarak incelenebileceğini savunmuştur. C. Darwin, F. Galton, H. Ebbinghaus, E. Thorndike, B.F. Skinner, R. Tyler, J. Piaget vb gibi önemli bilim adamlarının çalışma ve araştırmaları sayesinde eğitim bilimleri alanında önemli gelişmeler sağlanmıştır. Ülkemizde ise eğitim araştırmalarına oldukça geç başlanmıştır. Eğitim alanında araştırma kavramları, bunun eğitim öğrencilerine öğretilmesi gereğine karşı bilinçli bir yaklaşım 1950 yıllarında Gazi Eğitim Enstitüsü Pedagoji Bölümü'nde görülmüştür. O yıllarda ders programına eğitim araştırmaları dersi konmuş ve bu, bir Amerikalı tarafından okutulmaya başlanmıştır. Eğitim alanında araştırma kurumu olarak da ilk kez Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 1953'te Test ve Araştırma Bürosu açılmıştır (KAPTAN, 1998, s. 17)

Eğitim araştırmaları nitel ve nicel araştırma geleneğine dayanarak yürütülmektedir. Nicel yaklaşım; bir araştırmada elde edilen verileri istatistiksel ve sayısal değerlerle ortaya koyarken, nitel araştırma geleneği araştırılan bireylerin duygu, düşünce, inanç ve değerlerini tespit edip bunların yorumlanmasına dayanır.

Eğitim çalışmalarında yöntem seçimi sürekli tartışılmaktadır. Tartışmaların çoğu yapılacak olan araştırmaların güvenilirliğini ve geçerliğini arttırmak için yeni yöntemlerin neler olabileceğini ortaya koymaya yöneliktir (ÇEPNİ, 2001, s. 21). Güvenirlik kavramı, bir araştırmanın bulgularının gerçeği yansıtıp yansıtmadığı, yansıtıyorsa yansıtma derecesi, bunun yanında araştırma farklı zamanlarda yada farklı kişiler aracılığıyla yürütülürse aynı ya da benzer sonuca ulaşılmasıyla ilgilidir. Herhangi bir araştırman bilimsel olabilmesi için araştırılan konuyu bütün gerçekliğiyle ortaya koyması beklenir (EKİZ, 2003, s. 35). Geçerlik kavramı ise araştırma sonuçlarının başka durumları yansıtabildiği, ya da başka durumlara uygulanabildiği konusu üzerinde durur (EKİZ, 2003, s. 35). Araştırmada kullanılacak yöntem seçimi yapılırken araştırmacı çalışmasına en uygun yöntemi seçmeli, seçilen yöntem ve veri toplama araçlarının gerekçelerini iyi tahlil etmeli, o konuda daha önceden yapılmış araştırmaların yöntemlerini tespit etmelidir. Doğru yöntem seçimi araştırmanın amacına ulaşmasında ilk ve en önemli adımdır.

Yürütülen bu araştırma müzik öğretmeni adaylarının 2. ve 3. sınıf öğrencilerinin piyano çalışma alışkanlıklarını ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörleri inceleyen ve var olan durumu ortaya koyduğu düşünülen bir çalışmadır. Yapılan bu araştırma nicel araştırma geleneği içerisinde yer almaktadır. Nicel araştırma geleneği; bir araştırmada elde edilen verileri istatistiksel ve sayısal değerlerle ortaya koymaktadır. Araştırma survey (tarama) yönteminde sıklıkla yararlanılan veri toplama aracı olan anket kullanılarak gerçekleştirilmiştir

31. Evren

Araştırmanın evreni; Türkiye genelinde halen sayısı 22 olan Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı içerisinde üç Müzik Öğretmenliği Programıdır. Bunlar: Trabzon Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı, Ankara Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Müzik Öğretmenliği Programı ve İstanbul Marmara Üniversitesi Atatürk Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programlarıdır.

32. Örneklem

Araştırmanın örneklemini araştırmanın evreninde adı geçen üç MÖP' nin 2. ve 3. sınıflarından oluşan toplam 184 kişi oluşturmaktadır.

33. Verilerin Toplanması

Araştırmanın verileri anket veri toplama aracıyla toplanmıştır. Anketler, araştırmacının bizzat araştırmaya katılımı olmadığından posta anketi olarak adlandırılır. Bu veri toplama aracı, araştırmacının katılımı olmadan, çoğunlukla kişisel olmayan, doğrudan araştırılmak istenen kişilere sunulan birtakım sorulardan oluşur (EKİZ, 2003, s. 106). Anket soruları genellikle araştırılan kişilerin değerleri, inançları, düşünceleri, gerçekleri, eğilimleri, algıları, hisleri ve motivasyonlarını tespit etmek ve bazen de bunları geliştirmek için düzenlenir (EKİZ, 2003, s. 108). Bu veri toplama aracının belirgin avantajları ve dezavantajları bulunmaktadır.

Anket maliyeti oldukça düşük bir veri toplama aracıdır. Araştırılan bireyler kimliklerinin ortaya çıkması endişesi taşımadığı gibi araştırmacının kişisel değer yargılarını araştırmaya yansıtması endişesi de söz konusu olmayacaktır. Anket sayesinde araştırmacı kısa zamanda çok sayıda kişiye birden ulaşabilecek, fakat sayıca fazla olan verileri kısa zamanda analiz edebilecektir. Diğer taraftan bu veri toplama aracının eleştirilen yönleri de bulunmaktadır. Araştırmacı anketlerin doğru kişilerce doldurulduğundan emin olamaz. Eğer anket soruları araştırılan bireyler tarafından doğru anlaşılmazsa veriler araştırılan esas konu hakkında doğru ve geçerli olmayacaktır. Araştırmacının elindeki verilere açıklık getirme imkanı olmayacaktır çünkü veriler kesin ve tek bir analiz gerektirir. Buna ek olarak eğer anketler araştırmacıya geri gönderilmez veya yeteri sayıda birey tarafından doldurulmadan gönderilirse bu araştırma için büyük bir olumsuzluk yaratır.

Anket soruları yapı olarak kapalı-uçlu, açık-uçlu ve sadece belli bir gruba ait olmak şeklinde kategorize edilebilir. Kapalı uçlu sorular araştırmacı tarafından önceden oluşturulmuştur. Katılımcılar mevcut cevap seçenekleri arasından kendilerini ifade eden seçeneği işaretlerler.

ör: Tekniğinizi geliştirmek için etüt veya alıştırma çalma alışkanlığınız ne düzeydedir?

a) Ç. Büyük Ölçüde b) Büyük Ölçüde c) Orta Ölçüde d) Biraz e) Hiç

Yukarıdaki örnekte de görüldüğü gibi kapalı uçlu anket sorusu önceden hazırlanmış ve seçenektirilmişdir. Açık uçlu sorular araştırmaya katılan bireylerin sorulan sorunun içeriği doğrultusundaki fikirlerini sabit şıklara bağlı olmaksızın ifade edebilecekleri sorulardır. Katılımcılar bu soru türünde boş bırakılan kısımlara kendi görüşlerini yazar. Bireylerin ifadelerindeki bu serbestliği araştırma açısından yararlı olmakla birlikte analiz bakımından zahmetli ve zordur.

ör: Yukarıdaki sorularla ilişkili olarak eklemek istediğiniz düşünceleri lütfen belirtiniz.....

Sadece belli bir gruba ait sorular, araştırmaya katılan bireylerden sadece bir kısmını ilgilendiren, özellikle bu bireylerin görüşlerini almak için hazırlanan sorulardır.

ör: Piyano eğitiminiz lisans döneminden önce mi başladı?

a) Evet

b) Hayır

Yanıtınız evet ise lütfen 6.soruya geçiniz.

Yukarıdaki örnekte 4. ve 5. sorular ‘hayır’ seçeneğini işaretleyen katılımcıları ilgilendiren ve onlar için hazırlanmış sorulardır.

Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörler konulu araştırmanın verileri 24’ü kapalı, 1 tanesi ise açık uçlu olarak hazırlanmış 25 soruluk bir anketle toplanmıştır. Anket soruları önceden uzman kişilerin denetiminde hazırlanmış ve soruların konuyu tam olarak aydınlatan ve kapsayan sorular olmasına dikkat edilmiştir. Verilerin nasıl toplanacağını belirlemek aşamasında mülakat yöntemi de araştırmacı tarafından düşünülmüşse de bu yöntemin yürütülmek istenen araştırmaya birkaç boyutta uygun olmadığına karar verilmiştir. Bu boyutlardan biri kalabalık bir örneklem grubu ile yürütülmek istenen araştırmada farklı şehirlerde bulunan öğretmen adaylarının her biriyle teker teker ne yüz yüze nede telefonla mülakat yapmanın neredeyse imkansız olmasıdır. Diğer yandan araştırmacı, anket uygulanan MÖP’den birinde görev yapmaktadır ve dolayısıyla katılımcıların kimliklerini öğrenmiş olacaktır. Bu durumun araştırılan bireyler üzerinde olumsuz etki yaratabileceği ve araştırmanın güvenilirliğini tehlikeye sokabileceği göz önüne alınmıştır. Son olarak ise toplanan verilerin analizlerinin çok zor olacağı uzun zaman alacağı düşüncesi ile anket üzerinde karar kılınmıştır.

34. Verilerin Çözümlemesi

Müzik öğretmeni adaylarına yöneltilen anket; dört tanesi günlük bireysel piyano çalışma alışkanlıklarının sürekliliğini ve zamanlarını, altı tanesi çalışma yöntemlerini, dört tanesi okul ve evdeki fiziki şartların piyano çalışmalarını ne yönde etkilediğini, bir tanesi okuldaki ders saatinin yeterliliğini, beş tanesi piyano dersinin verimliliğini ve dersi veren piyano elemanının tutumlarını, iki tanesi piyano dersinin kazandırdığı müzikal davranışları, iki tanesi başarıyı ve motivasyonu arttıran etkenleri ve bir tanesi ise tamamen kendi görüş ve dileklerini aktarabilecekleri açık uçlu bir soru olmak üzere toplam 25

sorudan oluşmuştur. Araştırmada elde edilen 24 sorunun verileri istatistiksel yöntemlerden faydalanılarak, sadece frekans (f) ve yüzde (%) olarak ifade edilmiştir. 25. soruda öğrencilerin görüşleri belli başlıklar altında gruplandırılmış, frekans ve yüzde (%) olarak tablo halinde sunulmuştur.

Araştırmanın örneklemini oluşturan üç Müzik Öğretmenliği Lisans Programının 2. ve 3. sınıf öğrencilerinden oluşan toplam 184 kişiye yöneltilen anket soruları ve alınan cevaplar bulgular bölümünde tablolar halinde gösterilmiştir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

4. BULGULAR ve TARTIŞMA

Müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışma alışkanlıkları ve piyano çalışmalarını etkileyen faktörler konulu araştırmanın bulguları aşağıda tablolar halinde sunulmuştur.

Bilindiği gibi piyano eğitimi oldukça uzun ve disiplinli bir çalışma sürecini gerektirmektedir. Bu süreçte dikkat edilecek en önemli konulardan bir tanesi günlük çalışma süresidir. Bu süre içinde öğrenciler hem tekniklerini ileri seviyelere taşıyacak etüt ve alıştırma çalışmaları, hem de eserleri içinde barındırdığı nüans unsurlarını ifade edecek seviyede ve dikkatle çalışmalıdır. Bu bakımdan gün içinde piyano çalışmaları için ayrılan süre teknik donanımı arttırmaya ve repertuarı genişletmeye yönelik olarak düşünülmeli ve bu hedef doğrultusunda zaman ayrılmalıdır. Tablo 1’de açıkça görülmekte olduğu gibi ankete katılan müzik öğretmeni adayları günlük çalışma sürelerinin tespit edilmesine yönelik bu soruda 0-30’ seçeneğini %29.3 oranında ilk sırada tercih etmişlerdir. Bu cevabı %28.8 ile 61’-90’, ve ardından %27.2 ile 31’-60’ izlemiştir. Yani günlük çalışma süresini 0-30’ arası 54, 61’-90’ arası 53 ve 31’-60’ arası olarak 50 kişi işaretlemiştir. Bu sonuca göre 0-30’, 31’-60’ ve 61’-90’ seçeneklerinde birbirine çok yakın ve belirgin bir yoğunluk olduğu görülmüştür. Piyano gibi zor, uzun ve sürekli çalışmalar gerektiren bir enstrüman için günlük 0-30’lık bir çalışma süresi oldukça kısa olmakla birlikte, tabloda dikkati çeken bir diğer konuda eserlere gereken hızı ve nüansı kazandırma, buna ek olarak teknik seviyeyi artırma açısından gerekli olan uzun çalışma sürelerinin ankete katılan öğrencilerin çok az bir bölümü tarafından tercih edilmiş olmasıdır.

Tablo : 1**Müzik Öğretmeni Adaylarının Günlük Bireysel Piyano Çalışma Süresi**

	0'-30'	31'-60'	61'-90'	91'-120'	121'+	Toplam
frekans	54	50	53	20	7	184
%	29,3	27,2	28,8	10,9	3,8	100

Daha önce de belirtildiği gibi piyano eğitiminde başarıyı getiren en önemli etkenlerden bir tanesi çalışmaların sürekliliğidir. Piyano eğitimi alan pek çok kişi hem kendi deneyimlerinden hem de etrafındakileri gözlemleyerek piyano çalışmaya birkaç gün ara verdikten sonra tekrar piyano karşısına oturduğunda eserleri en son çaldığı seviyede çalabilmek bir yana seviyesinde gerileme olduğunu fark eder. Bu durum eserler içinde, teknik alıştırma ve etütler içinde geçerlidir. Enstürman eğitiminde düzenli çalışmanın önemini ünlü müzisyen İ. Padarevski'nin “bir gün çalışmazsam kendim, iki gün çalışmayınca müzik eleştirmenleri, üç gün çalışmayınca dinleyici fark eder” sözü en iyi şekilde özetlemektedir. Tablo 2 incelendiğinde müzik öğretmen adaylarının düzenli piyano çalışma alışkanlıklarını belirlemek amacıyla yöneltilen soruya, öğretmen adaylarının % 44'ünün ‘orta ölçüde’, % 23.4'ünün ‘biraz’ ve % 19.6'sının ise ‘büyük ölçüde’ cevabını verdiği görülür. Ankete katılan öğrencilerin %10.3'ünün ‘hiç’ cevabını verdiği tespit edilmiştir. Piyano eğitiminde başarıyı getiren en önemli etkenlerden bir tanesinin disiplinli ve sürekli çalışma olduğu dile getirilmişti. Oysa verilerin analizi sonucunda ‘çok büyük ölçüde’ seçeneği öğrencilerin yalnızca % 2.7'si tarafından işaretlenmiştir.

Tablo : 2**Müzik Öğretmeni Adaylarının Düzenli Piyano Çalışma Alışkanlıkları**

	Çok B.Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	5	36	81	43	19	184
%	2,7	19,6	44	23,4	10,3	100

Müzik öğretmeni adaylarına 3. soruda piyano çalışma saatleri için kendilerini verimli hissettikleri saatler sorulmuş ve tablo 3'te görülmekte olduğu gibi %37.5 oranında 10.00-12.00 cevabı alınmıştır. Bu cevabı %29.3 ile 08.00-10.00 seçeneği izlemiştir. Ortaya çıkan

bu sonuç insanın bedensel, zihinsel ve ruhsal anlamda daha zinde olduğu günün erken saatlerinin; bilişsel, duyuşsal ve devinişsel alanların ortak ve kusursuz uyumunu gerektiren piyano çalışmaları için öğrenciler tarafından oldukça yoğun şekilde tercih edildiğini göstermektedir.

Tablo : 3

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmaları İçin Kendilerini Verimli Hissettikleri Saatler

	08.00-10.00	10.00-12.00	12.00-14.00	14.00-16.00	Toplam
Frekans	54	69	26	35	184
%	29,3	37,5	14,1	19,0	100

Tablo 4'te görüldüğü gibi ankete katılan öğrencilerin % 33,7'sinin bireysel piyano çalışmalarını 'okuldan sonra' yürüttükleri saptanmıştır. Dikkati çeken konu ise bu sorudan hemen önce 3. soruda öğretmen adaylarının bireysel piyano çalışmaları için tercih ettikleri en uygun zaman olarak günün öğleye kadarki kısmını yoğun şekilde tercih etmiş olmalarıdır. Bu iki sorudan alınan ve birbiriyle çeliştiği düşülen cevaplardan öğrencilerin kendilerini verimli hissettikleri saatlerde çalışma olanaklarının sınırlı olduğu görüşüne varılmıştır.

Tablo : 4

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmalarını Yürüttükleri Zaman Dilimleri

	Okuldan Sonra	Ders Arasında	Öğle Arasında	Hepsi	Diğer	Toplam
frekans	62	59	2	56	5	184
%	33,7	32,1	1,1	30,4	2,7	100

Piyano eğitimi kolaydan zora, basitten karmaşığa doğru giden bir süreçtir. Bu süreçte öğrenci basamakları çıkabilmek için tekniğini geliştirmeye ayrıca önem vermeli, piyano edebiyatının seçkin eserlerini icra edebilmek için etüt ve alıştırma çalmaya ayrıca önem göstererek titizlikle zaman ayırmalıdır. Piyano eğitiminde seviyeli eser çalmanın yolu

kuşkusuz iyi bir teknik seviyeden geçmektedir. Eserin içinde bulunan, teknik açıdan zor pasajları güçsüz ve hantal parmaklarla, kötü bir teknikle aşmaya çalışmak başarıdan çok zaman kaybı ve hayal kırıklığı getirecektir. Bu anlamda karşılaşılabilecek tüm teknik zorlukları ortadan kaldırmaya yönelik olarak tasarlanarak yazılmış alıştırma ve etütler en az eserler kadar önemsenerek çalışılmalıdır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda müzik öğretmen adayları 5. soruya % 40.8 oranında ‘orta ölçüde’ cevabını vermişler, bu cevabı % 25 ile ‘biraz’ ve % 17.4 ile ‘büyük ölçüde’ cevabı takip etmiştir. Ne yazık ki ankete katılan öğrencilerin % 12’si etüt ve alıştırma çalma alışkanlıklarının olmadığını belirtmiştir.

Tablo : 5

Müzik Öğretmeni Adaylarının Etüt veya Alıştırma Çalma Alışkanlığı

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	9	32	75	46	22	184
%	4,9	17,4	40,8	25	12,0	100

Piyano eğitiminde seviyeli eserler çalabilecek noktaya gelebilmek için sağlam bir tekniğe sahip olmanın gereği tartışılmazdır. Zira teknik çalışmalar alt yapı oluşturma süreci içerisinde en önemli konulardan birini oluşturur. Özellikle etüt, gam, arpej çalışmaları teknik gelişimde en temel ve yardımcı çalışmalardır. Bu çalışmaların önemini ünlü piyanist E. Gilels şöyle anlatır: “Her sabah onlarsız yapamadığım, tekniğimin en gerekli elemanları olan gam ve arpejleri düz, aksi yönde, üçlü, altılı, dokuzlu halde çalarım” .Bu çalışmalar parmaklar için bir nevi bir sporcunun ısınma hareketleri görevini görür. Esnekliği, seriliği, klavyeye hakimiyeti artırır ve parmakları güçlendirir. Tablo 6’da görüldüğü gibi “Tekniğinizi geliştirmek için neler yapıyorsunuz?” sorusuna ankete katılan müzik öğretmen adaylarının % 40.8’i ‘hepsi’ cevabını vermiştir. Bu seçeneği % 28.8 ile ‘etüt’ ve % 19 ile ‘gam’ seçenekleri izlemiştir.

Tablo : 6

Müzik Öğretmeni Adaylarının Teknik Geliştirme Çalışmaları

	Gam	Etüt	Arpej	Hepsi	Hiçbiri	Toplam
frekans	19	53	3	75	18	184
%	19,0	28,8	1,6	40,8	9,8	100

Piyano eğitimi boyunca teknik seviyeyi arttırmada ve özellikle günlük çalışmalarda mutlaka çalınması gereken gam ve arpejler çok önemli bir yere sahiptir. Buna ek olarak tril ve oktav çalışmaları da son derece faydalıdır. Herhangi bir akorun esas (birinci) sesinden başlayarak son sesine kadar peş peşe çok hızlı çalınmasıyla yapılan arpej çalışmaları, parmakları esneten, hız kazandıran, bunun yanında el-göz koordinasyonunu yüksek seviyede geliştirici özelliğe sahiptir. Gam çalışmaları ise enstürman eğitiminde en vazgeçilmez ve en temel çalışmalardır. Öyle ki pek çok müzisyen günlük enstürman çalışmalarına gamları çalarak başlar. Tril çalışmaları en zorlanılan teknik konulardan biridir. Üstünde yazıldığı notanın esas ve yukarı yardımcı sesinin çok hızlı çalınmasıyla oluşan tril çok büyük bir hız ve serilik gerektirir. Müzik öğretmeni adayları 7. soruya % 47.5 oranında 'tril' cevabını vermişler, bu cevabı %22.3 ile 'arpej' izlemiştir. Bu sonuç bize ankete katılan öğrencilerin ileri seviyedeki teknik çalışmalarda zorlandığını açıkça göstermektedir.

Tablo : 7

Müzik Öğretmeni Adaylarının Bireysel Piyano Çalışmalarında En Fazla Zorlandığı Teknikler

	Gam	Arpej	Oktav	Tril	Hepsi	Toplam
frekans	19	41	21	88	15	184
%	10,3	22,3	11,4	47,8	8,2	100

Bir yazar duygu ve düşüncelerini nasıl kelimeler, cümleler, paragraflar ve nihayet bütün bir eserle anlatıyorsa, besteciler de eserlerini motif, ibare ve cümle gibi uyumlu ve birbirini destekleyen parçalardan meydana getirir. Buna ek olarak, bir edebiyat eserini anlamak için paragraflara, bölümlere ayırmak ne denli yararlı ise, müzik fikrini anlatan bir eseri de anlamak ve analiz etmek için onu oluşturan parçalarına ayırmak o denli yararlıdır. Bir eseri

çalışırken onu küçük parçalara ayırmak önemli avantajlar sağlar. Bu bir nevi parçadan bütüne gitme olarak değerlendirilebilir. Kişi zorlandığı pasaj ve bölümleri bolca tekrar ederek daha etkili bir öğrenme gerçekleştirmiş olur. Eserin armonik yapısı, akor kuruluş ve çözümleri bu yolla daha etkili bir biçimde analiz edilir. Sonuçta tüm ölçü, motif, cümle vb parçalar bir araya getirilerek eser sağlıklı ve yoğun bir şekilde çalışılmış olur. 8. soruda toplanan verilerin analizi sonucunda ankete katılan öğrencilerin % 33.2'sinin eserleri 'ölçü ölçü', % 31'inin 'cümlelere ayırarak', % 16.8'inin 'motiflere ayırarak ve % 11.4'ünün 'dizek sırasına göre' çalıştığı tespit edilmiştir.

Tablo : 8

Müzik Öğretmeni Adaylarının Eserleri Çalışma Biçimleri

	Motiflere Ayırmak	Cümlelere Ayırmak	Dizek S. Çalışmak	Ölçü Ölçü Çalışmak	Bölümlere Ayırmadan Baştan Sona Çalışmak	Toplam
frekans	31	57	21	61	14	184
%	16,8	31,0	11,4	33,2	7,6	100

Genellikle öğrenciler kendileri için gerekli olan teknik çalışma ve alıştırmaları yapmaktan kaçınırlar çünkü bu tür alıştırmaları sıkıcı bulurlar. Örneğin; gam ve arpejler sık sık savsaklanır. Oysaki bu tür çalışmalar çalgı eğitimi için hayati önem taşır. Parçaları hemen çalıştırmak yerine onları teknik bakımdan da doğru olarak hazırlamak ve parçada geçen bir takım güçlüklerin üstesinden gelmek için yeni yollar aramak gerekir. Fiziksel becerinin ötesinde, hantal parmaklar, ters parmak geçişleri ile kötü bir legato ve kötü bir nota okuyuşu ile çaldığı sürece, öğrenci kaçınılmaz yanlışlar yapacaktır (ERCAN, 1996, s. 14). Eser çalmaya başlamadan önce alıştırma veya etüt çalmak teknik gelişimin yanında elleri çalışmaya hazırlayacak ve parmaklar için eser çalmaya geçmeden önce bir nevi ısınma hareketi görevi göreceğinden çalışmanın verimini arttıracaktır. Müzik öğretmeni adayları 9. soruya % 33.7 oranında 'orta ölçüde', % 24.5 oranında 'büyük ölçüde', % 21.7 oranında 'biraz', % 13 'hiç' ve % 7.1 'çok büyük ölçüde' cevabını vermiştir.

Tablo : 9

Müzik Öğretmeni Adaylarının Eser Çalışmaya Başlamadan Önce Etüt ve Alıştırma Çalma Alışkanlığı

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	13	45	62	40	24	184
%	7,1	24,5	33,7	21,7	13,0	100

Eser çalışmaya başlamadan önce etüt veya alıştırma çalmanın parmakları ısıtacağı ve gün içindeki piyano çalışmalarında bu çalışmalara yer verilmesi gerektiği daha önce de vurgulanmıştı. Buna ek olarak dikkat edilmesi gereken diğer bir konu ise özellikle eser çalışırken eserin kendi yapısı içinde barındırdığı teknik özelliklerin ve zorlukların aşılmasıdır. Her eserin içinde ön plana çıkan bir teknik özellik bulunur. Kimisi içinde bolca gam, kimisi tril, kimisi oktav yada arpejli pasajlar içerir. Bu kısımlar aynı zamanda kişilerin teknik kapasitelerini en iyi şekilde gösterebilecekleri kısımlardır. Zorluk derecesi fazla olan bu bölümleri en temiz şekilde seslendirmek bilinçli çalışmayı gerektirir. Bu yüzden öğrenciler yeni bir eser aldıklarında önce eserin yapısını analiz etmeli, ne tür teknik beceri ya da beceriler gerektirdiğini incelemeli ve özellikle o yönde bir çalışma şekli geliştirmelidir.

Öğrenci yeni bir parçayı çalışmaya başlamadan önce o eserde istenen teknik beceri ve kavramlar konusunda öğretmen tarafından bilgilendirilmeli ve gerektiği taktirde seviyesine uygun teknik alıştırma yapılmalıdır. Ayrıca çalışmaya başlamadan önce harcayacakları zamanın planlanması konusunda da bilgilendirilmelidirler. Çünkü burada önemli olan bilinçsiz bir şekilde zaman harcamak değil, zamanı iyi kullanarak problemli kısımları çözebilmektir (ERCAN, 1996, s. 14). Özellikle geniş ve çok bölümlü formdaki eserleri (örneğin: sonat, konçerto vb) çalışmaya başlamadan önce eserin içinde barındırdığı gam, oktav, tril, arpej vb teknik unsurlar belirlenerek eseri çalmaya başlamadan önce bu teknikleri geliştirmeye yönelik bir ön çalışma yapılması eser çalışılırken hem teknik zorluklar yüzünden karşılaşılabilecek zaman kaybını önleyecek hem de eser çalışmaya başlamadan önce eller ısıtılmış olacaktır. Tablo 10'da açıkça görülmekte olduğu gibi

ankete katılan müzik öğretmeni adayları 10. soruya % 28.8'i 'orta ölçüde', % 25.5'i 'biraz', % 24.5'i ise hiç cevabını vermişlerdir

Tablo : 10

Müzik Öğretmeni Adaylarının Eser Çalışmaya Başlamadan Önce Eserin İçinde Barındırdığı Teknik Özelliklere Uygun Alıştırma Çalışma Alışkanlığı

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	7	32	53	47	45	184
%	3,8	17,4	28,8	25,5	24,5	100

Daha önce de belirtildiği gibi piyano eğitimi disiplinli ve sürekli çalışma gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte öğrencinin çalışma isteği, isteksizliği, yeteneğinin seviyesi, piyanoyu seviyor veya sevmiyor olması gibi kendinden kaynaklanan etkenler dışında çevresinin de olumlu ve olumsuz etkileri olacaktır. Özellikle MÖP'daki piyanoların sayıca yeterliliği, lisans programının öğretmen adaylarının çalışmalarını ne yönde etkilediği konuları bu dış etkenlerden bazılarıdır. 11. soruda öğretmen adaylarının piyano çalışmalarını olumsuz etkileyen etmenler tespit edilmeye çalışılmıştır. Tablo 11'de görülmekte olduğu gibi bu soruya ankete katılan öğrencilerin % 40.8' i ' diğ er ders saatlerinin fazla oluş u', % 33.2's i 'piyano sayısının az oluş u', % 13.6' s ı 'piyano çalışma disiplininin yorucu olması', % 7.1'i 'piyanoyu sevmiyor olmam' ve % 5.4' ü ise 'hepsi cevabını vermiştir. Ortaya çıkan bu sonuç MÖP lisans programının yoğunluğ undan kaynaklanan ve göz ardı edilemeyecek bir problem olduğunu göstermektedir. MÖP bünyesinde okutulmakta olan derslerin haftalık saatleri ve bu dersler için gereken ön hazırlık çalışmaları düşün üldüğ ünde ve buna ilaveten piyano dersi ödevlerinin de ayrı bir zaman dilimi gerektirdiğ i göz önüne alındığında öğrencilerin lisans programı yoğunluğ undan kaynaklanan sorunlar yaşad ığı görülmektedir.

Tablo : 11
Müzik Öğretmeni Adaylarının Günlük Bireysel Piyano Çalışmalarını
Olumsuz Etkileyen Etmenler

	Piyano Sayısının Az Oluşu	Diğer Ders Saatlerinin Fazlalığı	Piyano Çalışma Disiplininin Yorumu Olması	Piyanoyu Sevmiyor Olmam	Hepsi	Toplam
frekans	61	75	25	13	10	184
%	33,2	40,8	13,6	7,1	5,4	100

Piyano eğitiminin amacına ulaşmasında MÖP'nin fiziki şartları çok büyük önem taşımaktadır. Yeterli sayıda piyano, ses yalıtımlı buna ek olarak ısı ve ışık gibi etkenler göz önüne alınarak hazırlanmış çalışma odaları, düzenli olarak akort ve bakımı yapılan piyanolarla çalışmak müzik öğretmeni adayları için çok büyük bir avantaj oluşturur. Müzik öğretmeni adayları haftalık piyano dersinin dışında bireysel olarak saatlerce çalışmalı eserin ve piyano elemanının kendisinden talep ettiği beceri ve müzikal yorumu ortaya koymalıdır. Bu beklentilerin gerçekleşebilmesi için öğrenci dışındaki en önemli etkenlerden biri MÖP'daki piyano sayılarının yeterliliğidir. Tablo 12'de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının %34,8'i piyano sayısının yetersiz, %28,3'ü piyano sayısının az olduğunu belirtmiştir.

Tablo : 12
GSEB Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Piyano Sayısının Yeterliliği

	Oldukça Yeterli	Yeterli	Az	Yetersiz	Oldukça Yetersiz	Toplam
frekans	2	39	52	64	27	184
%	1,1	21,1	28,3	34,8	14,7	100

Müzik öğretmeni adaylarının tutarlı bir piyano çalışma alışkanlığı geliştirmesinde en önemli etkenlerden biri MÖP'nin fiziki koşullarıdır. Aday öğretmenlerin piyano dersinde edindikleri ya da edinmeleri beklenen becerileri bireysel çalışma programları ile pekiştirip geliştirebilmeleri için her şeyden önce MÖP'da yeterli sayıda ve nitelikte piyano bulunması gerekmektedir. Bunun yanında dikkat edilmesi gereken sadece piyano sayısı değil bu piyanoların bakım-onarım, akort vb yönlerden de en sağlıklı şekilde çalışılmaya müsait durumda olmasıdır. Elde edilen verilerin analizi sonucunda Tablo 13'te görülmekte olduğu gibi ankete katılan müzik öğretmeni adaylarının % 47.8'i bölümlerindeki piyano sayısının çalışmalarını olumsuz etkilediğini belirtmiştir. Ortaya çıkan bu sonuç 12. sırada yer alan 'Okulunuzda bulunan piyano sayısı sizce nasıl?' sorusuna verilen % 34.8 oranındaki 'yetersiz' cevabını destekler niteliktedir.

Tablo : 13

GSEB, Müzik Öğretmenliği Programlarındaki Piyano Sayısının Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Çalışmalarına Etkileri

	Oldukça Olumlu	Olumlu	Olumsuz	Oldukça Olumsuz	Etkilemiyor	Toplam
frekans	4	30	88	29	33	184
%	2,2	16,3	47,8	15,8	17,9	100

Nüfusu yetmiş beş milyon sınırını zorlayan, muasır medeniyetler arasına girme yarışı içinde olan ve sınırları içinde onlarca Konservatuar, Güzel Sanatlar Fakültesi, GSEB MÖP ve AGSL bulunan ülkemizde ne yazık ki henüz bir tane bile piyano fabrikası bulunmamaktadır. Gerek bu kurumlar, gerekse de sınırlı sayıdaki bireyler yurt dışından özellikle de Rusya ve Çin'den oldukça düşük kaliteli piyanolara değerinden çok daha yüksek fiyatlar ödeyerek bu ihtiyaçlarını karşılama yoluna gitmektedir. Oysaki ülkemizde açılacak bir piyano fabrikası yurt dışına giden trilyonlarca liralık bu gelirin yurt içine dönmesini sağlayacağı gibi yurt içinde üretilmesi dolayısıyla herkesin özellikle de yukarıda sayılan kurumlarda eğitim öğretim gören öğrencilerin kolaylıkla bir piyano sahibi olabileceği fiyata mal olacaktır. Unutulmamalıdır ki öğrencilerin evlerinde sağlıklı bir çalışma ortamı bulunmadığı sürece piyano eğitiminden istenilen verim alınamayacaktır. Öğretmen adaylarının 14. soruya verdiği % 42.9 oranındaki 'hiçbiri' yanıtı oldukça

düşündürücüdür. Çünkü 12. soruya verdikleri cevaplarda okuldaki piyano sayısını ‘yetersiz’ bulan ve buna ilaveten 13. soruda piyano sayısının bireysel piyano çalışmalarını ‘olumsuz’ etkilediğini belirten müzik öğretmeni adaylarının buna ek olarak neredeyse yarısının evinde hiçbir çalışma imkanı yoktur.

Tablo : 14

Müzik Öğretmeni Adaylarının Evlerindeki Piyano Durumu

	Piyano	Büyük Tuşlu Org	Küçük Tuşlu Org	Hiçbiri	Toplam
frekans	27	47	31	79	184
%	14,7	25,5	16,8	42,9	100

Müzik öğretmeni adayları haftalık piyano ders saatinin yeterliliğini sorgulayan 15. soruya %34.2 oranında yeterli cevabını vermişlerdir. Bu cevabı %26.1 oranında yetersiz, ve %15.2 oranında az cevabı izlemiştir.

Tablo : 15

Müzik Öğretmenliği Lisans Programı Haftalık Piyano Ders Saatinin Yeterliliği

	Oldukça Yeterli	Yeterli	Az	Yetersiz	Oldukça Yetersiz	Toplam
frekans	22	63	28	48	23	184
%	12,0	34,2	15,2	26,1	12,5	100

Aşağıdaki tabloda da görüldüğü gibi dersin verimliliğine ilişkin olarak hazırlanan 16. soruya ankete katılan müzik öğretmeni adaylarının % 31’i ‘büyük ölçüde’, % 29.9’u ‘orta ölçüde’ , % 15.8’i ise ‘çok büyük ölçüde’ cevabını vermiştir. Bir önceki soruda öğrencilere haftalık ders saatini yeterli bulup bulmadıkları sorulmuş ve % 34.2 oranında ‘yeterli’ cevabı alınmıştı. Buna ek olarak 16. soru ile birlikte öğrencilerin dersin verimli işlendiği düşüncesinde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo : 16

Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyano Dersinin Verimliliğine İlişkin Görüşleri

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	29	57	55	27	16	184
%	15,8	31,0	29,9	14,7	8,7	100

Diğer bir çok faktör kadar piyano dersi sırasında karşılaşılan olumsuzluklar da öğretmen adaylarının piyano eğitimini etkilemektedir. Özellikle bireysel olması gereken piyano dersinin kalabalık bir grupta yapılıyor olması, öğretmen adaylarının ödevlerini yetiştirememesi ya da öğrencinin piyanoya karşı olumsuz tutumu ders sırasında sıkıntılı bir ortama sebep olur. Bu sorunlar içinde piyano elemanını ve öğrenciyi en olumsuz etkileyen durum öğrencinin derse ödevlerini hazırlamadan gelmesidir. Çünkü bir önceki hafta kendisinden kazanması beklenen davranışları öğrenci hazırlamadığı gibi derste sergileyeceği, dolayısıyla piyano elemanının düzeltme ve yorum yapabileceği ya da üzerine yeni ve daha seviyeli davranışlar ekleyebileceği bir konumda olmayacaktır. 17. soruda öğretmen adaylarına derslerini belirgin şekilde olumsuz etkileyen etmenler sorulmuş ve % 68.5 oranında ‘ödevleri yetiştirememek’ cevabı alınmıştır.

Hatırlanacağı üzere 11. soruda yöneltilen ‘Günlük piyano çalışmalarınızı olumsuz etkileyen etmenler nelerdir?’ sorusuna müzik öğretmeni adayları % 40.8 oranında ‘diğer ders saatlerinin fazla oluşu’ cevabını vermiş ve bu cevabı % 33.2’lik bir oranla ‘piyano sayısının az oluşu’ izlemiştir. Öğretmen adaylarına 13. soruda piyano sayısının çalışmalarını ne yönde etkilediği sorulmuş ve % 47.8 ‘olumsuz’ cevabı alınmıştır. Bunun yanında 14. soruda evlerinde çalışabilecekleri bir piyano veya orgları olup olmadığı sorusu yöneltilmiş ve % 42.9 oranında ‘hiçbiri’ cevabı alınmıştır.

Karşılaşılan bu tablo ile MÖP lisans programının yoğun, piyano sayılarının yetersiz ve öğrencilerin evlerinde uygun çalışma ortamı olmadığı tespit edilmiştir. Ortaya çıkan bu bir dizi olumsuzluk öğrencilerin verilen ödevleri yetiştirememesinde kuşkusuz ciddi paya sahiptir. Oluşan bu durum olumsuz şekilde derse yansımaktadır.

Tablo : 17**Piyano Dersinin İşlenişini Olumsuz Etkileyen Etmenler**

	Piyanoyu Sevmiyorum	Ders Hocam Yetersiz	Ders Grubum Kalabalık	Ödevleri Yetiştirememek	Hepsi	Toplam
frekans	15	12	21	126	10	184
%	8.2	6.5	11.4	68.5	5.4	100

Piyano eğitimi gibi sürekli ve disiplinli çalışma gerektiren bir süreçte kuşkusuz bu eğitimin en vazgeçilmez öğelerinden biri de dersi veren piyano elemanıdır. Piyano elemanları ne derece olumlu ve motive edici tutumlar geliştirmişse öğrenci derse o derece meraklı ve ilgili olacaktır. Her şeyden önce öğrencinin rahatlamaya ve yüreklendirilmeye ihtiyacı vardır. İlk çalışmalarda karşılaşılan olumsuzlukların öğrenciyi yıldırmamasında ve öğrencinin başarılı olabileceğine inancının sağlanmasında piyano elemanları önemli rol oynar. Özellikle ilk derslerde öğrencinin olumlu davranışları ön plana çıkarılmalı, neleri başardığının altı çizildikten sonra yanlışları gösterilmeli, çalışarak mutlaka doğru davranışı kazanabileceği duygusu pekiştirilmelidir. Sürekli olarak öğrencinin yanlış ve olumsuz yönlerinin vurgulanması kendine güven ve motivasyon sürecinde büyük olumsuzluklar doğuracaktır. Tablo 18’de görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının %35.9’u piyano elemanlarının motivasyon oluşturmaya yönelik tavırlarını oldukça yeterli, %33.7’si ise yeterli bulduğunu belirtmiştir.

Tablo : 18

**Piyano Elemanlarının Piyano Dersine Karşı Motivasyon
Oluşturmaya Yönelik Tavırları**

	Oldukça Yeterli	Yeterli	Az	Yetersiz	Oldukça Yetersiz	Toplam
frekans	66	62	21	26	9	184
%	35,9	33,7	11,4	14,1	4,9	100

Öğrencinin her şeyden önce nasıl çalışacağını bilmemesi ve bir çalışma düzeni kuramaması, ayrıca öğretmenin rehberliği olmadan kavram ve notaları tahmini olarak öğrenmesi büyük ölçüde yanlışlara neden olur. Doğru olup olmadığına aldırmaksızın, sesler kulağa iyi geliyorsa öğrenci çalmaya devam eder. Bu nedenle yeni öğrenilen bir parçanın ilk aşamalarından itibaren öğrencinin dikkati parçada istenilen kavramlara çekilmelidir. Öğrenci çalışmaya başlamadan önce parçanın bir analizi yapılmalı ve parçada geçen önemli noktalar belleğe not edilmelidir (ERCAN, 1996, s. 15). Dersi veren piyano elemanının piyano parçalarını önce kendisinin seslendirmesi öğrenciye eseri tanıtmasının yanında, öğrenci motivasyonunu olumlu etkileyecek ve öğrencide çalışma azim ve isteği yaratacaktır. Tablo 19’da görüldüğü gibi müzik öğretmeni adaylarının %38’i çok büyük ölçüde, %23.9’u ise büyük ölçüde dersin sorumlu piyano elemanının bu alışkanlığa sahip olduğu görüşünü bildirmiştir.

Tablo : 19

Piyano Elemanlarının Ödev Olarak Seçtikleri Eserleri Çalarak Öğrencilerine Tanıtma Alışkanlıkları

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	70	44	26	27	17	184
%	38,0	23,9	14,1	14,7	9,2	100

Öğrencilerin dikkatsizlik sebebiyle yaptığı hataların en fazla karşılaşılan hatalar olduğu bilinmektedir. Örneğin; öğrencinin yeni çalıştığı bir eserdeki mi bemol notasını mi natürel olarak çalması dikkatsizlikten kaynaklanan bir hatadır. Derse gelinceye kadarki çalışma sürecinde bu davranışı pekişir. Derste öğretmen rehberliğinde bu davranış düzeltilebilir, ama bu da gereksiz zaman kaybına sebep olur. Bu nedenle öğrencilerin ders dışında da ödevlerini piyano elemanlarına dinletme alışkanlığı edinmesi hem bu tarz dikkatsizlikten kaynaklanan hataların pekişmesini, hem de bu hatalar yüzünden derste gereksiz zaman kaybını önleyecektir. Ne yazık ki öğrencilerin % 38,6’sının böyle bir alışkanlığı olmadığı tespit edilmiştir.

Tablo : 20

Müzik Öğretmeni Adaylarının Ders Dışında Piyano Elemanı İle Çalışma Alışkanlığı

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	11	23	39	40	71	184
%	6,0	12,5	21,2	21,7	38,6	100

Bilindiği gibi piyano eğitimi bireyde sadece devinişsel alanda değil, bilişsel ve duyuşsal alanlarda da pek çok davranış değişikliği oluşturmaktadır. Piyano eğitimi gerektirdiği nota, tartım, nüans vb bilgilerle bilişsel alanda davranışlar değişikliği oluştururken, öğrenci bu kavramları devinişsel olarak uygulayarak istenen şekilde sergileme becerisini de kazanır. Üstelik seslendiği eserlere kendi duygu ve düşüncelerini katar. Bunlara ek olarak, müziği çok sesli olan piyano öğrenciyi çok sesli duyma, düşünme, işitme vb konularda da diğer tüm enstürmanlardan fazla olumlu etkiler. Öğrenci diğer hiçbir enstürmanda olmayan bu geniş ses ve armoni olanaklı çalgı sayesinde yaratıcılığını da geliştirir. MÖP lisans programı incelendiğinde işitme, solfej, teori, armoni gibi müzik eğitiminin temelini oluşturan derslerin ana materyalinin piyano olduğu görülür. Tablo 21’de müzik öğretmeni adayları piyano dersinin kendilerine kazandırdığı müzikal davranışların seviyesinin % 33.2 orta ölçüde, 32.1 büyük ölçüde, 18.5 büyük ölçüde olduğunu belirtmiştir.

Tablo : 21

Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinin Kazandırdığı**Müzikal Davranışların Seviyesi**

	Çok B. Ölçüde	Büyük Ölçüde	Orta Ölçüde	Biraz	Hiç	Toplam
frekans	34	59	61	21	9	184
%	18,5	32,1	33,2	11,4	4,9	100

Piyano eğitiminin, müzik eğitimi sürecinde öğretmen adaylarına bir enstürman çalma becerisinin yanı sıra sahip olduğu ses olanakları ve armonik özellikleriyle de pek çok

müzikal nitelik kazandırdığı belirtilmiş ve açıklanmıştır. 22. soruda müzik öğretmen adaylarına piyano eğitimi sayesinde kendilerinde hangi müzikal davranışların belirgin şekilde geliştiği sorulmuştur. Bu soruya müzik öğretmeni adayları %42.9 oranında “hepsi” %21.7 oranında “çok sesli duymamı geliştiriyor” ve %17.4 oranında “çok sesli düşünmemi geliştiriyor” cevabını vermişlerdir.

Tablo : 22

**Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinin Kazandırdığı
Olumlu Müzikal Davranışlar**

	Çok Sesli Duymamı Geliştiriyor	Çok Sesli Düşünmemi Geliştiriyor	Yaratıcılığı Geliştiriyor	Hepsi	Hiçbiri	Toplam
frekans	40	32	26	79	7	184
%	21,7	17,4	14,1	42,9	3,8	100

Piyano eğitiminin amacına ulaşmasında en önemli etkenlerden bir tanesi müzik öğretmen adaylarının bu derse karşı motivasyonudur. Bu süreçte öğretmen adaylarını olumlu etkileyen bazı faktörler belirgin şekilde dikkati çeker. Araştırmacı görev yaptığı MÖP’da öğrencilerin piyano elemanlarının tutumları, eserleri çalmada gösterilen başarı, ilgi ve sınav notlarının yüksek oluşu konularında daha hassas olduğunu gözlemlemiştir. Bu sebeple öğrencilere motivasyonlarını arttıran etkenler sorulmuştur. Aşağıdaki tabloda açıkça görüldüğü gibi öğrencilerin piyano dersine karşı motivasyonlarını en olumlu etkileyen etmenin dersi veren piyano elemanının olumlu tutumları olduğu tespit edilmiştir. Hatırlanırsa 18. soruda müzik öğretmen adaylarına piyano elemanının derste kendilerini motive etmeye yönelik tavırlarını yeterli bulup bulmadıkları sorulmuş ve ‘yeterli’ cevabı alınmıştır. 23. soruda ise öğrencilerin piyano dersine karşı motivasyonlarını en fazla arttıran etkenin ‘dersi veren piyano elemanının olumlu tutumları’ olduğu saptanmıştır. Ortaya çıkan ve birbiriyle paralellik gösteren bu sonuçlar piyano elemanlarına düşen sorumluluğu açıkça göstermektedir. Daha önce de belirtildiği gibi sağlıklı piyano eğitimi, branşı için gerekli bilginin yanında, pedagojik açıdan öğrencisini en iyi şekilde anlayan ve motive eden bir piyano elemanı ile mümkündür. Müzik öğretmeni adaylarının dersi veren piyano

elemanının tavırlarını ne kadar önemseydiği ve öğrencilerin motivasyon süreçlerinde piyano elemanlarının ne derece etkili olduğu böylece ortaya çıkmıştır.

Tablo : 23
Müzik Öğretmeni Adaylarında Piyano Dersine Karşı
Motivasyon Arttıran Etkenler

	İlgi	Hocamın Olumlu Tutumları	Sınav Notlarının Yüksek O.	Eserleri Çalmada G. Başarı	Hepsi	Toplam
frekans	43	54	13	37	37	184
%	23,4	29,3	7,1	20,1	20,1	100

Hazırlanan anketin bu son kapalı uçlu sorusunda öğretmen adaylarına piyano eğitiminde başarı getiren en önemli etkenin ne olduğu sorulmuştur. Daha önce de belirtildiği gibi piyano eğitimi uzun ve disiplinli çalışmalar gerektiren bir süreçtir. Bu süreçte öğretmen adaylarının kişisel yetenek, ilgi ve çalışma disiplini kadar piyano elemanlarının mesleki yeterlilikleri, öğretmen adaylarına yaklaşımları da öğrencilerin başarılı olmasında pay sahibidir. 24. soruda öğretmen adaylarına piyano dersinde başarıyı getiren en belirgin faktörün ne olduğu sorusu yöneltilmiştir. Tablo 24'te görülmekte olduğu gibi bu soruya öğretmen adaylarının %42.9'u "hepsi", %35.9'u "disiplinli çalışma" ve %8.7'si "piyano elemanı" cevabını vermiştir.

Tablo : 24
Müzik Öğretmeni Adaylarına Piyano Dersinde Başarı Getiren En Önemli Faktör

	Yetenek	İlgi	Disiplinli Çalışma	Piyano Elemanı	Hepsi	Toplam
frekans	11	12	66	16	79	184
%	6,0	6,5	35,9	8,7	42,9	100

Daha önce de belirtildiği gibi müzik öğretmeni adaylarına uygulanan anketin 25. sorusu açık uçlu bir sorudur. Gerek öğrencilerin dilek ve isteklerini rahatça ifade edebilmesi ve

gerekse de araştırmacının gözünden kaçmış olabilecek bazı problem veya problemlerin tespitine yönelik hazırlanan bu soruya verilen cevaplar belli başlıklar altında gruplandırılarak istatistiksel olarak yüzdeleri aşağıya yansıtılmıştır.

Tablo : 25

Müzik Öğretmeni Adaylarının Görüş ve Dilekleri

	Frekans	%
MÖP'daki Piyano Sayısı ve Bakımlarının Yetersizliğı	32	%17.4
Piyano Dersi Elemanının Olumlu Motive Edici Tutum ve Tavırları	5	%2.7
Müzik Öğretmeni Adaylarının Piyanoyu Eşlik Çalgısı Olarak Kullanabilme Konusundaki Yetersizlikleri	31	%16.8
Piyano Dersi Ödev Parçalarının Seviyeye Uygun Olmayışı	21	%11.4
Piyano Sınav Komisyonunun Olumsuz Etkileri	27	%14.7
Motive Edici Sanatsal Etkinliklerin Az Oluşu	5	%2.7
MÖP Lisans Programının Yoğunluğı	25	%13.6
Cevaplamadı	38	%20.7

Ankete katılan öğretmen adaylarının düşünce ve görüşlerini daha özgür ifade edebileceğı görüşünden yola çıkılarak hazırlanan 25. soruda öğretmen adaylarının

değindiği konular gruplandırılarak istatistiksel olarak yüzdeleri alınmış ve yukarıdaki tabloda yansıtılmıştır.

Tabloda yer alan verilere göre öğretmen adaylarının % 16.8'i piyanoyu bir eşlik çalgısı olarak kullanma davranışı geliştirmede ciddi sorunlar yaşadığını dile getirmiştir. Karşılaşılan bu durum oldukça düşündürücüdür. Çünkü; literatür kısmında araştırmacının özellikle bir alt başlık açarak değindiği eşlik yapabilme, eşliği kullanabilme becerilerinin öğrenciler tarafından yeterince kazanılmadığı hatta verilen piyano eğitiminin bu hedeften çok uzak olduğu öğrencilerce belirtilmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından bir tanesi bu soruyu “Sistemde birçok hata olduğunu düşünüyorum, müzik öğretmeni olacak bir öğrenci farklı bir sistemde eğitilmeli, yani bir müzik öğretmenin yapabilmesi gereken eşlik vurgulanarak dersler yapılmalı. Bir çoğumuz üç bölümlü zor eserler, uzun ve teknik yeterliliğimizin üzerinde etütler çalmamıza rağmen basit bir okul parçasına eşlik yapamıyoruz. Bence bu büyük bir sorun!” şeklinde cevaplamıştır. Böylesine yoğun bir piyano eğitiminden geçen öğretmen adaylarının küçük okul parçalarına, çocuk şarkılarına eşlik yapamaması sistemde ciddi hatalar olduğunu gösterir ki, bu sonuç, bu çalışma sayesinde yeni bir araştırma konusu oluşturacak ciddi bir problem durumudur.

Tabloda görülmekte olduğu gibi müzik öğretmeni adaylarının %17.4'ü MÖP'lerinin fiziki şartlarının bireysel piyano çalışmalarını olumsuz yönde etkilediğini belirtmiştir. Piyano sayılarının az oluşu, mevcut piyanoların pek çoğunun akortlarının bozuk olması, piyano odalarının ses yalıtımı, ısı, ışık vb. yönlerden sağlıklı bir çalışma ortamı yaratacak şekilde düzenlenmemiş olması öğrenciler için ciddi bir sorun olarak karşımıza çıkmaktadır. Ankete katılan öğretmen adaylarında bir tanesi düşüncelerini şu şekilde belirtmiştir: Okulumuzdaki piyano sayısı yetersiz, özellikle sınav zamanı boş piyano bulmak imkansız. İşte bu yüzden sınava yakın zaman diliminde çalışmıyor, parçaları tekrarlayamıyoruz.” Diğer bir öğretmen adayı ise “Okulumuzda bir çok piyano olsa da önemli bir kısmının ya akordunda, ya tuşlarında, ya da pedallarında sorun var. Ayrıca piyano odalarının kapı ve pencereleri tamir edilmiyor. Tüm bunlar çalışmayı olumsuz etkiliyor” şeklinde görüş bildirmiştir. Bu konu uygulanan anketin kapalı uçlu sorularından bir tanesinde de irdelenmiş ve öğretmen adaylarının bölümlerinin piyano sayısının yetersiz olduğu görüşünde birleştiği tespit edilmişti.

Yukarıdaki tabloya göre müzik öğretmeni adaylarının %11.4'ü kendilerine verilen piyano eserlerini birkaç boyutta eleştirmektedir. Öğretmen adaylarının görüşlerinden örnekler verilecek ve bunlar yorumlanacaktır. Araştırmaya katılan öğretmen adayı görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: “Piyano esreleri herkesin düzeyine göre verilmeli. En azından Güzel Sanatlar Lisesi mezunu olanlarla aynı parçaları çalmak istemiyoruz. Onların daha önceden bu konuda birikimi olması bizim gibi onları da olumsuz etkiliyor.” Diğer bir öğretmen adayı ise: “Piyano parçaları çok ağır ve fazla. Vize ve finale bazen yetiştiremiyorum. Deşifreler yapılıyor ama pratik kazanma ve nüans unsurlarını oluşturmaya zaman kalmıyor. Parçaların hangisine çalışacağımı şaşıyorum. Keşke hocam her hafta bir tane ödev verse ve bende onu kusursuz olarak götürsem. Böylelikle piyanoyu daha çok sever ve istekli çalışırdım. O zaman hiçbir dersim yarım yamalak olmazdı, çaldığım her şey daha iyi otururdu. Bu yüzden herkesin düzeyine uygun parça verilmesini istiyorum.” Bilindiği gibi Müzik Öğretmenliği Programlarında daha önceden müzik eğitimi alan bireyler kadar hiç müzik eğitimi almamış bireyler de eğitim öğretim görmektedir. Oysa piyano eserleri bir komisyon tarafından belirlenmekte ve tüm öğrenciler aynı eserleri çalışmaktadır. Bu durum her iki öğrenci grubu için de bir dezavantaj oluşturmaktadır. Bir kısım öğrenci için bu eserler seviyelerinin altında kalırken, diğer bir kısım için seviyelerinin üstünde bir durum oluşturmaktadır. Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinden gelen öğrenciler için bu eserler çok basit iken, düz lise mezunu öğrenciler için bu eserler zor sayılmaktadır. Diğer bir konu ise seçilen eserlerin sayıca fazla olmasıdır ki bu durumda müzikal ifadelerin öğrenci tarafından yeterince benimsenmeden ve uygulanmadan deşifreye öncelik vererek feda edildiği anlaşılmaktadır. Alışkanlık haline gelen yanlışlar bazen uygulanan programdan kaynaklanabilir. Öğretmen çalışılacak parçaların seçiminde öğrencinin teknik düzeyi ile müzikal becerilerini göz önüne almalı ve sıkı bir repertuar yerine, öğrencinin ders alanı içinde kolay ve kısa parçaları çalışmasına dikkat etmelidir. Kapasitesinin çok üstünde ve sayfalar dolusu verilen ödevler, öğrenciyi yanlış çalışmaya yöneltir. Çünkü ödevleri bir sonraki derse yetiştirme endişesiyle alelacele çalışan öğrenci, ister istemez bir takım önemli detayları gözden kaçırabilir ve bu da yanlışların alışkanlık haline gelmesine neden olur. Diğer taraftan sınırlı teknik becerisine karşılık kendine gereğinden fazla güvenen öğrenci, teknik düzeyine uygun olmayan parçaları zorlamakla oluşacak yanlışları sürekli alışkanlık haline getirebilir. Büyük bir cesaretle seviyesinin üzerindeki güç eserleri çalmayı denemesi, bir takım gerginlik ve zorlamalar sonuçta öğrenciyi başarısız kılar (ERCAN, 1996, s. 16).

Toplanan verilere göre, müzik öğretmeni adaylarının %2.7'si piyano dersine karşı olumlu tutumlar geliştirilmesinde en önemli etkenlerden birinin piyano elemanlarının motive edici tutumları olduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılan öğretmen adaylarından bir tanesi görüşlerini: “Öğrenci piyanoya karşı ilgisiz ve de derste başarısız olsa bile, piyano öğretmenin öğrenciye uygun eğitim tekniği belirlemesi ve olumlu yönde sürekli motivasyon sağlaması öğrenciyi piyanoya karşı daha ilgili hale getirip, öğrencide başarılı olmak için disiplinli şekilde çalışma isteği oluşturabilir.” Şeklinde açıklamıştır. Buna ek olarak uygulanan anket sonucunda öğrencilerin piyano elemanlarının motive edici tutumlarını oldukça yeterli bulduğu tespit edilmişti. Bu durum araştırmacıda öğrencilerin başarı yada başarısızlığında piyano elemanlarının akademik yeterliliği yanında, tutum ve bireysel yaklaşımlarının da çok etkili olduğu görüşünü pekiştirmiştir.

Toplanan verilerin analizi sonucunda öğretmen adaylarının %14.7'si piyano sınavlarının komisyon önünde yapılmasından kaynaklanan olumsuz duyguları olduğunu belirtmiştir. Öğretmen adayları sınavların komisyon tarafından yapılması sebebiyle aşırı heyecan ve kaygı duyduklarını bu olumsuzluğun ise sınavlarına dolayısıyla notlarına yansıdığını ifade etmiştir. Müzik öğretmen adaylarından bir tanesi görüşlerini şu şekilde belirtmiştir: “Piyano sınavının komisyon önünde yapılması beni çok heyecanlandırıyor. Bu yüzden hatalar yapıyorum ve hiçbir zaman emeğimin karşılığı olan notu alamıyorum. Bu durum ise çalışma isteğimi kırıyor.” Diğer bir öğretmen adayı ise: “Aldığımız eğitimde eserleri tekniklerine uygun, severek ve hissederek çalabilmeyi ve bunu sınavda sergileyebilmeyi çok isterdim. Oysa komisyon önünde yapılan hiçbir sınavda dersteki performansımın yarısını olsun sergileyemedim” diyerek görüşlerini açıklamıştır. Bilindiği gibi piyano sınavları bir komisyon önünde yapılmakta, öğrenciler sınav repertuarlarını bölümlerindeki piyano elemanlarının bulunduğu bir sınav salonunda çalmaktadır. Sınav stresi ve heyecanına ek olarak komisyon önünde çalma düşüncesi öğretmen adaylarında ayrıca bir stres kaynağı oluşturmaktadır. Her ne kadar öğrenciler bu durumdan olumsuz etkilendiklerini dile getirirler de meslek yaşamlarının her döneminde çalma ve söyleme becerilerini toplum önünde sergileyecekleri unutulmamalıdır. Bu düşünceden hareketle sınav komisyonları ölçme-değerlendirme faaliyetinin yanında onlara aynı zamanda bir topluluk önünde çalma-söyleme becerilerinin kazandırılmasında da çok önemli bir yere

sahiptir. Komisyonda bulunan piyano elemanları sınav esnasında öğretmen adaylarının bu hassasiyetini göz önüne almalıdır.

Tabloda ki verilerde de açıkça görülmekte olduğu gibi öğretmen adaylarının %2.7'si bölümlerinde piyano ile ilgili olarak yeterince konser vb etkinliğin bulunmadığını dile getirmiştir. Öğretmen adaylarından bir tanesi bu yöndeki görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: “Her türlü müziksel eğitimin temelinde piyanonun olduğunu düşünüyorum. Bir öğrenci için piyano eserlerini bir konser sırasında dinlemek ilgiyi ve çalışmayı destekleyici bir unsurdur.” Düzenlenen piyano konserleri öğrencilerin piyano eğitimine karşı motivasyon sürecinde olumlu etkilere sahiptir. Bu anlamda GSEB Müzik Öğretmenliği Programları ülkemizin seçkin piyanistlerini dönem dönem davet etmeli, uygun sanatsal faaliyetleri organize edici bir yol izlemeli, bunun yanında piyano elemanları öğrencilerinin bu ihtiyaçları doğrultusunda konserler vermelidir.

Uygulanan anket sonucunda öğretmen adaylarının %14.7'sinin MÖP lisans programından kaynaklanan sorunlar yaşadığı tespit edilmiştir. Öğretmen adaylarından bir tanesi bu konudaki görüşlerini şu şekilde dile getirmiştir: “Diğer derslerin yoğunluğu nedeniyle piyanoya az zaman ayırmam verimli sonuç almamı engelliyor. Bazen de piyano çalışmalarımız diğer derslere zaman ayırmamızı engelliyor. Ana dalıma bile bu kadar zaman ayıramıyor olmam hocamı kızdırıyor.” Uygulanan anketle öğretmen adaylarının bireysel piyano çalışma programlarını diğer ders saatlerinin fazlalığının olumsuz etkilediği daha önce de belirtilmişti. Yukarıda yer verilen görüşler öğrencilerin program yoğunluğundan kaynaklanan sorunlarını bir kez daha ortaya koymuştur.

BEŞİNCİ BÖLÜM

5. SONUÇ ve ÖNERİLER

Yapılan araştırma ile müzik öğretmeni adaylarının günlük bireysel piyano çalışmaları sırasında karşılaştıkları bazı sorunlar tespit edilmiş ve bu sorunlar araştırmanın başında öne sürülen alt problemlerle ilişkili olarak aşağıda belirtilmiştir:

- Müzik Öğretmeni Adaylarının düzenli piyano çalışma alışkanlığı ne düzeydedir?

Araştırma sonucunda, müzik öğretmeni adaylarının günlük bireysel piyano çalışmalarına oldukça kısa ve yetersiz süreler ayırdığı tespit edilmiştir.

Yürütülen araştırma sonucunda müzik öğretmeni adaylarının düzenli olarak her gün piyano çalışma alışkanlığının orta ve alt seviyelerde olduğu belirlenmiştir.

Elde edilen verilerin analizi sonucunda müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışmaları için günün öğleye kadar olan kısmında kendilerini daha verimli hissettiği ortaya çıkmıştır.

Araştırma sonucunda müzik öğretmeni adaylarının piyano tekniklerini geliştirmek için etüt veya alıştırma çalma alışkanlıklarının çoğunlukla orta ve alt seviyelerde olduğu belirlenmiştir.

Çalışma sonucunda araştırmaya katılan öğrencilerin piyanoda en fazla zorlandığı teknik konunun tril olduğu saptanmıştır.

- MÖP lisans programı müzik öğretmeni adaylarının piyano çalışmalarını ne yönde etkilemektedir?

Uygulanan anket sonucunda GSEB MÖP lisans programı yoğunluğunun diğer bir deyişle, diğer ders saatleri fazlalığının müzik öğretmeni adaylarının günlük bireysel piyano çalışma alışkanlıklarını yüksek oranla olumsuz etkileyen etmenlerin başında geldiği belirlenmiştir.

- MÖP'nin fiziki şartları müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışmalarını ne yönde etkilemektedir?

Toplanan verilerin analizi sonucunda bölümlerindeki mevcut piyano sayısının ankete katılan öğrencilerin günlük bireysel piyano çalışmalarını olumsuz etkilediği ortaya çıkmıştır. Müzik Öğretmenliği Programlarının fiziki şartlarının yetersiz olduğu (piyano sayısı, piyanoların akort ve bakımları, piyano odalarının bakımları) ve bu durumun müzik öğretmeni adaylarının bireysel piyano çalışmalarını en olumsuz etkileyen diğer bir etmen olduğu belirlenmiştir.

- GSEB Müzik Öğretmenliği Programları sağlıklı bir piyano eğitimi için uygun fiziki koşullara sahip midir?

Ankete katılan MÖP öğrencilerinin okullarındaki piyano sayısını yetersiz bulduğu tespit edilmiştir.

Araştırma sonucunda ortaya çıkan diğer bir sonuç piyano dersi sırasında karşılaşılan en büyük sorunun öğrencilerin kendilerine verilen ödevleri yetiştirememesinden kaynaklandığının tespit edilmiş olmasıdır (% 68!).

Ortaya çıkan ve oldukça şaşırtıcı bulduğumuz sonuçlardan bir tanesi öğrencilerin büyük bir kısmının evlerinde piyano veya org bulunmadığının belirlenmiş olmasıdır (% 42!).

Toplanan verilerin analizi sonucunda müzik öğretmeni adaylarının büyük kısmının piyano dersi dışında dersi veren ilgili öğretim elemanı ile çalışma ve eserleri dinletme alışkanlığının olmadığı ortaya çıkmıştır.

- GSEB MÖP’da görev yapmakta olan piyano dersi elemanları müzik öğretmeni adaylarının piyanoya karşı tutumlarını ne yönde etkilemektedir ?

Araştırma sonucunda karşılaşılan en olumlu ve sevindirici sonuç, öğrencilerin piyano dersine karşı motivasyonlarını en olumlu yönde etkileyen etkenlerin başında, dersi veren öğretim elemanının olumlu tutumlarının geldiğinin tespit edilmiş olmasıdır. Buna ek olarak verelerin analizi sonucunda ilgili öğretim elemanlarının motive edici tutum ve tavırlarının öğrenciler tarafından yeterli seviyede bulunduğu ortaya çıkmıştır.

Yapılan bu araştırmadan çıkan sonuçlarla bağlantılı olarak araştırmacı, belirlenen problemleri ortadan kaldırması olası bazı öneriler sunmuştur:

MÖP lisans programı yeniden gözden geçirilerek, ders saatlerinin oluşturduğu yoğunluk, bölüm içinde bu derslere zorunlu olarak ayrılması gereken süre, bu derslere hazırlık çalışmaları için ayrılması gereken zaman, buna ek olarak özellikle piyano gibi uygulamalı derslerin bireysel hazırlık çalışmaları için gereken süre vb etkenler göz önüne alınarak yeniden düzenlenmelidir.

Müzik Öğretmenliği Programları sağlıklı bir piyano eğitimi için gerekli fiziki şartları oluşturmaktadır. Bunun için öncelikle yetersiz olan piyano sayıları artırılmalıdır. Buna ek olarak piyanoların akortları, bakım ve onarımları belli periyotlarla düzenli olarak yapılmalıdır. Piyano odaları ses yalıtımına sahip, ısı ve ışık gibi etkenler göz önüne alınarak öğrenciye en verimli çalışma ortamı hazırlanacak şekilde düzenlenmelidir.

Müzik Öğretmenliği Programı öğrencilerinin piyano çalışmak için kendilerini en verimli hissettikleri sabah saatleri piyano derslerine ayrılarak, öğrencilerin hem zihinsel hem de fiziksel yönden daha zinde ve algılamaya daha açık olduğu bu saatlerde dersten en üst düzeyde performans alınması sağlanabilir.

MÖP öğrencileri piyano dersi dışında da kendilerine verilen ödevleri piyano dersi elemanına dinletmesi konusunda yönlendirilmeli ve yüreklendirilmelidir. Bu şekilde, çalışırken pekişebilecek yanlış öğrenme ve uygulamalar en başından fark edilip

düzeltiler. Kazanılan yanlış devinişsel davranışları sonradan düzeltmenin çok zor olacağı unutulmamalıdır!

Müzik Öğretmenliği Programları, panel, konferans, atölye çalışması vb etkinliklerle öğrencilere piyanoyu tanıtıcı ve sevdirci faaliyetler düzenlemelidir. Öğretmen adaylarına piyano eğitiminin kendileri için bir zorunluluk değil, meslek yaşamları için en temel gereksinimlerden biri olduğu anlatılmalı, bu eğitimle kazanacakları davranışların meslek hayatlarında kendilerine sağlayacağı faydalar kavratılmalıdır. Ayrıca konserler sayesinde piyano edebiyatının seçkin eserlerini dinleyen öğrencilerde piyano çalışmaya karşı motivasyon sağlanabilir.

Özellikle GSEB MÖP ve diğer müzik eğitimi veren kurumların yönetici ve öğretim üyeleri düzenlenen panel, konferans ve sempozyum gibi etkinliklerde ülkemizde ne yazık ki tek bir tane bile piyano fabrikası bulunmadığını dile getirmelidir. Ülkemizde açılacak bir piyano fabrikasında çok daha kaliteli üretim çok daha ucuza mal olacak, müzikle ister amatör ister profesyonel olarak ilgilenen ve isteyen herkes bir piyano sahibi olabilecektir.

Müzik Öğretmenliği Programlarında yer alan piyano eğitimi dersi sadece çok bölümlü ve hacimli eserleri çalmayı değil, küçük okul parçalarına eşlik yapabilecek beceriyi öğrencilerine kazandırabilmeyi de ciddi bir hedef olarak belirlemelidir. Müzik öğretmeni adayları aldıkları piyano eğitimi sayesinde özel gün ve haftalarla ilgili çocuk şarkılarına basit de olsa eşli yapabilme becerisini mutlaka kazanmalıdır. Bu sebeple eşlik (korepetisyon) dersi en az piyano dersi kadar önemsenmelidir. Bu doğrultuda sadece 3. sınıfın ilk dönemi yer alan eşlik dersi müzik öğretmenliği lisans programında 2. sınıftan başlayarak 4. sınıfın sonuna kadar yer almalıdır.

Özellikle piyano dersi için eser seçiminde öğretmen adaylarının piyano konusundaki alt yapı, yetenek ve beceri gibi bireysel farklılıkları göz önünde bulundurulmalıdır. Bilindiği gibi GSEB, Müzik Öğretmenliği Programlarında hem düz lise, hem de güzel sanatlar liselerinin müzik bölümünden mezun öğrenciler eğitim almaktadır. Bu iki grup arasında özellikle piyano açısından ciddi bir seviye farkı bulunmaktadır. Bu sebeple piyano elemanları eser seçiminde öğrencilerin alt yapı farklılıkları konusunda hassasiyet

göstermeli, mümkün olduğunca her öğrencinin seviyesine uygun eserler ödev olarak verilmelidir.

Komisyon önünde yapılan piyano sınavlarında öğrencilerin aşırı heyecanı, sınav esnasında derslerinde gösterdikleri performansı yinelenmelerine engel olmakta, bu durum notlarına yansımaktadır. Bu konuda piyano elemanları her öğrenci için derste gösterdiği başarı, hazırlık, katılım vb konuları içeren bireysel çalışma çizelgeleri tutmalı, sınav anında aşırı heyecanlanan öğrencilerin ders içindeki çalışmalarını da göz önüne alarak bir değerlendirme yapmalıdır.

YARARLANILAN KAYNAKLAR

a. Kitaplar

- AKKAŞ, Salih : Okul Öncesi Eğitimde Müzik, Gazi Üniversitesi Mesleki Eğitim Fakültesi Yayınları, Ankara, 1993.
- ARSLAN, Ayşen :Erken Çocuklukta Müziğin Önemi ve Şarkı Öğretimi, E. Karip (Ed.), Erken Çocuklukta Gelişim ve Eğitimde Yeni Yaklaşımlar, Morpa Kültür Yayınları, İstanbul, 2003.
- ASKEROVA, Sevdâ : Konservatuvar Müzik Eğitiminin Bilimsel ve Eğitsel Temelleri, Afyon Kocatepe Üniversitesi, Afyon, 2002.
- ÇEPNİ, Salih : Araştırma ve Proje Çalışmalarına Giriş, Erol Ofset, Trabzon, 2001.
- DEMİREL, Özcan : Planlamadan Değerlendirmeye Öğretme Sanatı, Pegema Yayıncılık, Ankara, 2002.
- EKİZ, Durmuş : Eğitimde Araştırma Yöntem ve Metodlarına Giriş, Anı Yayıncılık, Ankara, 2003.
- ERTÜRK, Selahattin : Eğitimde Program Geliştirme, Hacettepe Üniversitesi Basımevi, Ankara, 1972.
- GÖKÇE, Feyyat :Değişme Sürecinde Devlet ve Eğitim, Eylül Yayınevi, Ankara 2000.
- GÖKTÜRK, Akşit : Çağdaş Düşünce, Ada Yayınları, İstanbul, 1987.

- İPŞİROĞLU, Nazan : Sanattan Güncel Yaşama, Pan Yayıncılık, İstanbul, 1998.
- KAPTAN, Saim : Bilimsel Araştırma ve İstatistik Teknikleri, Tekışık Web Ofset, Ankara, 1998.
- ÖMEROĞLU, Esra
ERSOY, Özlem
ŞAHİN, Fatma
KANDIR, Adalet
TURLA, Ayşe : Müziğin Okul Öncesi Eğitimde Kullanılması, Kök Yayıncılık, Ankara, 2003.
- SAY, Ahmet : Müzik Sözlüğü, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 2002.
- SÖNMEZ, Veysel : Program Geliştirmede Öğretmen El Kitabı, Anı Yayıncılık, Ankara, 2001.
- SUN, Muammer : Türkiye'nin Kültür Müzik Tiyatro Sorunları, Kültür Yayınları No: 2, 1969.
- UÇAN, Ali : Eğitimde Program Geliştirme, Yayınlanmamış Ders Notları, Ankara, 1982.
- UÇAN, Ali : İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1994.
- UÇAN, Ali : İnsan ve Müzik İnsan ve Sanat Eğitimi, Müzik Ansiklopedisi Yayınları, Ankara, 1996.

VARIŞ, Fatma : Eğitimde Program Geliştirme, Alkım Yayıncılık, Ankara, 1997.

b. Makaleler ve Bildiriler

AKKAŞ, Salih : “Müzik ve Müziğin Eğitimdeki Yeri ve Önemi”, **Çağdaş Eğitim Dergisi**, Sayı : 257 (Ankara 1999), s. 15-16.

AKKAŞ, Salih : “Müzik Eğitiminin İşlevleri”, **Çağdaş Eğitim Dergisi**, Sayı : 258 (Ankara 1999), s. 24.

AKIN, Cenan : “Çocuklar İçin Yazılacak Eğitici Müzik İhtiyacı ve Bestecilerin Bu Yönde Teşviki”, 1.Müzik Kongresine Sunulan Bildiri, Ankara, 14-18 Haziran 1988.

ELMAS, Yücel : “Çocuklar ve Gençler İçin Yazılacak Eğitici Müzik İhtiyacı ve Bestecilerin Bu Yönde Teşviki”, 1. Müzik Kongresine Sunulan Bildiri, Ankara, 14-18 Haziran 1988.

ERCAN, Nevhiz : “Çalgı Eğitimindeki Alıştırma Çalışmalarına Bazı Yaklaşımlar”, **Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi**, sayı: 18, (Nisan 1996), s. 13-17.

ERCAN, Nevhiz : “ Çalgı Eğitiminde Nota Okuma Becerisinin Önemi”, **Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi**, Sayı : 21, (Ekim 1996), s. 37.

GÜNALP, Atlan : “Müzik Eğitiminde Devletin Görev ve Sorumluluğu”, 1. Ulusal Sanat Sempozyumuna Sunulan Bildiri, Ankara, 25-30 Nisan 1995.

- KARKIN, Kadir : “Müziğin Eğitimdeki Yeri”, **1. Ulusal Müzik Eğitimi Sempozyumuna Sunulan Bildiri**, Trabzon, 26-28 Nisan 1993.
- ÖZEN, Nuray : “Çalgı Eğitiminde Yararlanılan Müzik Eğitimi Yöntemleri”, **GÜ Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Sayı : 2 (Ağustos 2004), s. 58-59.
- ÖZGÜN, Aynur : “Müzik Nedir? İnsan Yaşamındaki Yeri?” **Filarmoni Sanat Dergisi**, Sayı : 145 (Mayıs 1997), s. 23.
- TANRIVERDİ, Ayfer : “Okul Öncesi Çocukların Eğitiminde Müzik Eğitimi”, **Filarmoni Sanat Dergisi**, Sayı : 158 (Aralık 2000), s. 26-29.
- TANRIVERDİ, Ayfer : “Güzel Sanatlar Liselerinin Müzik Bölümlerinde Uygulanan Çalgı Eğitimi ve Viyolanın Çalgı Eğitimi İçerisindeki Yeri”, **Mavi Nota Müzik ve Sanat Dergisi**, Sayı : 23, (Ocak 1997), s. 8.
- UÇAN, Ali : “Gençliğin Sanat Eğitimi”, **Filarmoni Sanat Dergisi**, Sayı : 148, (Mart 1998), s. 7.
- YENER, Faruk : “Türkiye’de Sanatın Bu Günü ve Yarını”, **1.Ulusal Sanat Sempozyumuna Sunulan Bildiri**, Ankara, 25-30 Nisan 1995.

E K L E R

EK – 1
ANKET SORULARI

ANKET SORULARI

1- Günlük çalışma süreniz yaklaşık olarak hangisidir?

- a) 0'-30'
- b) 31'- 60'
- c) 61'-90'
- d) 91'-120'
- e) 121' +

2- Her gün düzenli piyano çalışma alışkanlığınız ne düzeydedir?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta ölçüde
- d) Biraz
- e) Hiç

3-Gün içinde bireysel çalışmalarınız sırasında hangi saatlerde kendinizi verimli hissediyorsunuz ?

- a) 08.00-10.00
- b) 10.00-12.00
- c) 12.00-14.00
- d) 14.00-16.00
- e) Diğer (Lütfen belirtiniz...)

4- Piyano çalışmalarınızı çoğunlukla ne zaman yürütüyorsunuz ?

- a) Okuldan sonra
- b) Ders aralarındaki boş vakitlerde
- c) Öğle aralarında
- d) Hepsi
- e) Diğer (Lütfen belirtiniz...)

5- Tekniğinizi geliştirmek için etüt veya alıştırma çalma alışkanlığınız ne düzeydedir ?

- a) ok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta ölçüde
- d) Biraz
- e) Hiç

6- Tekniğinizi geliştirmek için neler alıyorsunuz ?

- a) Gam
- b) Etüt
- c) Arpej
- d) Hepsi
- e) Hiçbiri

7- Piyano çalışmalarınızda size zor gelen teknik hangisidir ?

- a) Gam çalmak
- b) Arpej çalmak
- c) Oktav çalmak
- d) Tril çalmak
- e) Hepsi

8- Eserleri alışma şekliniz hangisidir ?

- a) Motiflere ayırmak
- b) Cümlelere ayırmak
- c) Dizек sırasına göre çalışmak
- d) l ölçü çalışmak
- e) Bölümlere ayırmadan baştan sona çalışmak

9- Eser çalmaya başlamadan önce alıştırma ve etüt çalma alışkanlığınız ne düzeydedir?

- a) ok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta ölçüde
- d) Biraz

e) Hiç

10- Çalışmaya başlamadan önce eserin içinde barındırdığı tekniklere uygun alıştıırma çalma alışkanlığınız ne düzeydedir ?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta ölçüde
- d) Biraz
- e) Hiç

11- Günlük piyano çalışmalarınızı olumsuz etkileyen etmen hangisidir ?

- a) Piyano sayısının az oluşu
- b) Okuldaki diğer ders saatlerinin fazla oluşu
- c) Piyano çalışma disiplininin yorucu olması
- d) Piyanoyu sevmiyor olmam
- e) Hepsi

12- Okulunuzda bulunan piyano sayısı sizce nasıl ?

- a) Oldukça yeterli
- b) Yeterli
- c) Az
- d) Yetersiz
- e) Oldukça yetersiz

13- Okulunuzda bulunan piyano sayısı çalışmalarınızı ne yönde etkiliyor ?

- a) Oldukça olumlu
- b) Olumlu
- c) Olumsuz
- d) Oldukça olumsuz
- e) Etkilemiyor

14- Evinizde kendinize ait bir piyano veya orgunuz var mı?

- a) Piyanom var
- b) Büyük tuşlu orgum var
- c) Küçük tuşlu bir orgum var
- d) Hiçbiri

15- Okul programının öngördüğü haftalık iki saatlik piyano dersini yeterli buluyor musunuz ?

- a) Oldukça yeterli
- b) Yeterli
- c) Az
- d) Yetersiz
- e) Oldukça yetersiz

16- Piyano dersini sağlıklı ve verimli işlediğinize inanıyor musunuz ?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta ölçüde
- d) Biraz
- e) Hiç

17- Piyano dersinin işlenişini olumsuz etkileyen nedenler sizce nelerdir ?

- a) Piyanoyu sevmiyor olmam
- b) Ders hocamın yetersizliği
- c) Dersi çok kalabalık bir grupla alıyor olmam
- d) Verilen ödevleri yetiştiremiyor olmam
- e) Hepsi

18- Piyano dersinden sorumlu öğretim elemanının derste motivasyonunuzu arttırmaya yönelik tavırları nasıl ?

- a) Oldukça yeterli
- b) Yeterli
- c) Az

- d) Yetersiz
- e) Oldukça yetersiz

19- Piyano hocanızın size verdiği eserleri önce kendisinin çalma alışkanlığı ne düzeydedir?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta
- d) Biraz
- e) Hiç

20- Ders dışında piyano hocanızla çalışma ve eserleri dinletme alışkanlığınız ne düzeydedir ?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta
- d) Biraz
- e) Hiç

21- Piyano dersinin size müzikal anlamda kazandırdıkları hangi seviyededir ?

- a) Çok büyük ölçüde
- b) Büyük ölçüde
- c) Orta
- d) Biraz
- e) Hiç

22- Piyano dersinin size kazandırdığı olumlu davranış hangisidir ?

- a) Çok sesli duymamı geliştiriyor
- b) Çok sesli düşünmemi geliştiriyor
- c) Yaratıcılığımı geliştiriyor
- d) Hepsi
- e) Hiçbiri

23- Piyano dersine karşı motivasyonunuzu arttıran en önemli etken hangisidir ?

- a) İlgi
- b) Hocamın olumlu tutumları
- c) Sınav notlarının yüksek olması
- d) Eserleri çalmada gösterdiğim başarı
- e)Hepsi

24- Piyanoda başarıyı getiren en önemli faktör sizce nedir ?

- a) Yetenek
- b) İlgi
- c) Disiplinli ve sürekli çalışma
- d) İyi bir hocayla çalışıyor olmak
- e) Hepsi

25- Yukarıdaki sorularla ilişkili olarak eklemek istediğiniz düşünceleri lütfen belirtiniz?

EK – 2

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI

BİRİNCİ YIL												
I. Yarıyıl						II. Yarıyıl						
KODU	DERSİN ADI	T	U	K		KODU	DERSİN ADI	T	U	K		
	Piyano-I	2	0	2			Piyano-II	2	0	2		
	Bireysel Çalgı Eğitimi-I	1	0	1			Bireysel Çalgı Eğitimi-II	1	0	1		
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğ-I	4	2	5			Müzik Teorisi ve İşitme Eğ-II	4	2	5		
	Okul Çalgıları-I	2	0	2			Okul Çalgıları-II	2	0	2		
	Bireysel Ses Eğitimi-I	2	0	2			Bireysel Ses Eğitimi-II	2	0	2		
	Yabancı Dil-I	3	0	3			Yabancı Dil-II	3	0	3		
	Türkçe I:Yazılı Anlatım	2	0	2			Türkçe I:Yazılı Anlatım	2	0	2		
	Atatürk İlk. ve İlk. Tarihi	2	0	0			Atatürk İlk. Ve İlk. Tarihi	2	0	0		
	Öğretmenlik Mesleğine Giriş	3	0	3			Okul Deneyimi-I	3	0	3		
	Kredi			20			Kredi			20		

İKİNCİ YIL												
III. Yarıyıl						IV. Yarıyıl						
KODU	DERSİN ADI	T	U	K		KODU	DERSİN ADI	T	U	K		
	Piyano-III	2	0	2			Piyano-IV	2	0	2		
	Bireysel Çalgı Eğitimi-III	1	0	1			Bireysel Çalgı Eğitimi-IV	1	0	1		
	Müzik Teorisi ve İşitme Eğ-III	4	2	5			Toplu Ses Eğitimi-II	1	2	2		
	Okul Çalgıları-III	2	0	2			Müzik Tarihi	2	0	2		
	Toplu Ses Eğitimi-I	1	2	2			Okul Bandosu	2	0	2		
	Bilgisayar	2	2	3			Elektronik Org Eğitimi	2	0	2		
	Gelişim ve Öğrenme	3	0	3			Öğretimde Planlama ve Değ.	3	2	4		
							Seçmeli-I	3	0	3		
	Kredi			18			Kredi			18		

ÜÇÜNCÜ YIL												
V. Yarıyıl						VI. Yarıyıl						
KODU	DERSİN ADI	T	U	K		KODU	DERSİN ADI	T	U	K		
	Piyano-V	2	0	2			Piyano-VI	2	0	2		
	Bireysel Çalgı Eğitimi-V	1	0	1			Bireysel Çalgı Eğitimi-VI	1	0	1		
	Koro-I	1	2	2			Koro-II	1	2	2		
	Orkestra-Oda Müziği-I	2	2	3			Orkestra-Oda Müziği-II	2	2	3		
	Türk Halk Müziği-I	2	0	2			Türk Sanat Müziği	2	0	2		
	Eşlik (Korepetisyon)	1	0	1			Sınıf Yönetimi	2	2	3		
	Güncel-Popüler Müzik	2	0	2			Özel Öğretim Yöntemleri-I	2	2	3		
	Müzik Kültürü	3	0	3			Seçmeli-III	2	0	2		
	Öğretim Tek. Ve Materyal Geliş.	2	2	3								
	Seçmeli-II	2	0	2								
	Kredi			21			Kredi			18		

DÖRDÜNCÜ YIL												
VII. Yarıyıl						VIII. Yarıyıl						
KODU	DERSİN ADI	T	U	K		KODU	DERSİN ADI	T	U	K		
	Bireysel Çalgı Eğitimi-VII	1	0	1			Bireysel Çalgı Eğitimi-VIII	1	0	1		
	Koro-III	1	2	2			Eğitim Müziği Besteleme	2	2	3		
	Orkestra-Oda Müziği-III	2	2	3			Koro ve Yönetimi	1	2	2		
	Oyun, Dans ve Müzik	2	0	2			Orkestra Oda Müziği ve Yön.	1	2	2		
	Özel Öğretim Yöntemleri-II	2	2	3			Öğretmenlik Uygulaması	2	6	5		
	Okul Deneyimi-II	1	4	3			Rehberlik	3	0	3		
	Seçmeli-IV	2	0	2								
							Kredi			16		
	Kredi			16			TOPLAM KREDİ			147		

T: Haftalık Teorik Ders Saati

U: Haftalık Uygulama Saati

K:Ders Kredisi

MÜZİK ÖĞRETMENLİĞİ LİSANS PROGRAMI DERS TANIMLARI

Piyano I.II.III.VI.V.VI.

(2-0) 2

Piyano eğitimi ve öğretimi, müzik öğretmenliği programının temelini oluşturur. Aşamalı olarak teknik alıştırma ve etütler, Türk ve dünya bestecilerinin eserlerinden örnekleri, eğitim müziği örneklerini, piyano literatürü ile okul müzik eğitiminde öğrenme öğretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Çalgı Eğitimi I.II.III.VI.V.VI.VII.VIII.

(2-0) 2

Öğrenci, beden yapısına uygun yaylı, nefesli, mızraplı-telli (uluslararası ses standartlarına uyumlu) çalgılardan birini ya da sesinin yeterliğine göre şan dersini seçer. Bu seçim, bölüm öğretim elemanlarının ortaklaşa karar ve yardımlarıyla yapılır. Ders, aşamalı olarak teknik araştırma ve etütleri, Türk ve dünya bestecilerinin seslerinden örnekleri bireysel gelişmeye uygun olarak çalgıya özgü literatür ile okul müzik eğitiminde öğrenme-öğretme tekniklerini kapsar.

Müzik Teorisi ve İşitme Eğitimi I.II.III.

(4-2) 5

Bu ders, müzikte kuramsal bilgileri, işitme eğitimi ve müzik biçimlerini kapsar. Ders öğretim elemanları bu içeriğin haftalık ders saatindeki yoğunluğunu belirler. Ders, Türk ve batı müziğinde armoni-kontrpuan, müzikte stil, üslup ve tür, çeşitli yapıları ve eğitim-okul müziği örneklerini inceleme, analiz, araştırma, tek ve çok ses algılama, ritmik yapıları tanıma, nota çözümleme (deşifre) okuma ve yazma, müzik üretme tekniklerini kapsar.

Bireysel Ses Eğitimi I.II.**(2-0) 2**

Bu ders, Türkçe'yi doğru kullanma, nefes teknikleri ve uygulama, sesini tanıma ve doğru-etkili kullanma, ses eğitim tekniklerine uygun olarak halk türkülerini, okul şarkılarını, Türk ve dünya ses müziğinden değişik eserlerin seslendirilmesini kapsar.

Okul Çalgıları I.II.III.**(2-0) 2**

Bu derste öğrenciler, piyano ve bireysel çalgıların dışında Blok Flüt, Orff çalgıları, mandolin, gitar gibi çalgılardan birini seçerler. Bu ders, okul çalgılarının eğitimde nasıl kullanılacağını, teknik özelliklerini, okul müziği doğasının uygulanmasını, çalgı literatürü ile öğrenme-öğretme yöntemlerini kapsar.

Elektronik Org Eğitimi**(2-0) 2**

Bu ders, elektronik orgların türleri, ritmik yapı ve ses özellikleriyle eğitim (okul) müziğinde kullanım teknikleri, Türk ve dünya müziğinde kullanılabilirliği ile literatürünü, öğrenme-öğretme yöntemlerini kapsar.

Okul Bando**(2-0) 2**

Bu ders, okul bando topluluklarının hangi çalgılardan oluştuğu, organizasyonun nasıl yapıldığı, okul bando müziği örnekleri konusunu kapsar.

Toplu Ses Eğitimi I.II.**(1-2) 2**

Bu ders, nefes ve yumuşama çalışmalarını, konuşma alıştırmalarını, toplu şarkı söyleme tekniklerini, tek ve çok sesli şarkı, türkü ve okul müziği örnekleri ile toplu ses eğitimi ilke ve yöntemlerini kapsar.

Türk Halk Müziği**(2-0) 2**

Bu ders, Türk Halk Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanımı ile değişik örnekleri ve okul müziğinde kullanılabilirliği konularını kapsar.

Türk Sanat Müziği**(2-0) 2**

Bu ders, Türk Sanat Müziğinin özelliği, tarihsel gelişimi, kuramsal temelleri ve çalgılarının tanıtımı ile değişik örnekleri ve okul müziğindeki yeri konularını kapsar.

Güncel-Popüler Müzik**(2-0) 2**

Türkiye ve dünyada güncel-popüler müzik akımları, türleri ve özellikleri, çeşitli örnekler, okul müziğinde kullanılabilirliği ve literatürünü kapsar.

Müzik Tarihi**(2-0) 2**

Bu ders, müziğin doğuşundan günümüze kadar Türkiye ve dünyadaki tarihsel gelişimi, dönemleri, akımları ile Dünya ve Türk müziğinden çeşitli eserleri dinleme araştırma ve inceleme konularını kapsar.

Koro I.II.III.**(1-2) 2**

Bu ders, konuşma ,ses ve soluk çalışmaları, çeşitli çağ ve üsluplardan seçilmiş tek ve çok sesli şarkılar, kanonlar, türküler ve okul müziği doğası ile koro literatürü ve koro eğitimi yöntem ve tekniklerini kapsar.

Orkestra-Oda Müziği I.II.III.**(2-2) 3**

Bu derste öğrenciler, özel alan çalgılarına göre orkestra ya da oda müziğini alırlar. Ders, toplu çalma teknikleri ile alıştırılmaları, değişik dönem ve üsluplarda Türk ve Dünya müziğinden eserleri çalma, okul müziği örneklerini seslendirme, orkestra- oda müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve tekniklerini kapsar.

Eşlik (Korepetisyon)**(1-0) 1**

Bu ders, piyano ve diğer çalgılar için okul müziğindeki çeşitli ses ve çalgı eserlerine yazılmış eşlik müziklerinin çalma ya da doğaçlama eşlik çalışmalarını kapsar.

Eğitim Müziği Besteleme**(2-2) 3**

Bu ders, müziksel yaratıcılığı ve Türk okul müziği doğasının geliştirilmesi amacıyla, ses ve çalgı için yeni eserler üretme, tonal ve modal besteleme yöntemleri ile tek sesli o (skul müziklerini çok seslendirme konularını kapsar.

Oyun, Dans ve Müzik**(2-0) 2**

Bu ders, Türk halk danslarının ritmik devinimleri ile müzikli çocuk oyunları ve diğer dünya ülkelerindeki dans örneklerinin incelenmesi, araştırılması ve geliştirilmesi konularındaki çalışmaları kapsar.

Bilgisayar**(2-2) 3**

Temel klavye becerileri; kelime işlem (word processing), grafik, elektronik kablo (spreadsheets), veri tabanı (data base) programlarıyla çalışma; ilköğretim eğitim programı çerçevesinde basit programlama uygulamaları; eğitim yazılımlarının (software) gözden geçirilmesi; sınıfta bilgisayarla çalışma.

Müzik Kültürü**(3-0) 3**

Bireyin ve toplumun gelişiminde bir kültür ögesi olarak müziğin rolü. Müzik türlerini tanıma. Türkiye’de yaşayan müzik çeşitleri, çalgı müziği türleri, ses müziği türleri. Öğrencilerin müzik türlerine karşın duyarlı olmalarını sağlamak, bir iletişim aracı olarak çeşitli müzik türlerini takdir etmek.

Koro ve Yönetimi**(1-2) 2**

Çeşitli çağ ve üsluplardan seçilmiş tek ve çok sesli kanonlar, türküler ve okul müziği ile koro literatürü ve koro yönetimi yöntem ve teknikleri.

Orkestra-Oda Müziği ve Yönetimi**(1-2) 2**

Orkestra-Oda Müziği literatürü ile birlikte müzik yapma yöntem ve teknikleri, oluşturulacak okul çalgı topluluklarını yönetme becerileri.

Yabancı Dil I**(3-0) 3****Yabancı Dil II****(3-0) 3****Türkçe I: Yazılı Anlatım****(2-0) 2**

Dilin tanımı ve önemi; dil, kültür ilişkisi; yazı dili ve özellikleri, yazılı anlatımda dış yapı ve kurallar, imla kuralları ve noktalama işaretleri; yazıda plan, tema, bakış çansı yardımcı fikirler, paragraf yazımı; kompozisyon kavramı, kompozisyon yazma kuralları ve planları; seçilmiş yazılarda kompozisyon çatısı, tema, paragraf incelemesi, kompozisyon düzeltme çalışmaları, genel anlatım bozuklukları, düşünme ve düşündüğünü ifade edebilme; çeşitli yazı türleri (anı, fıkra, hikaye, eleştiri, roman vb.), formal yazılar (özgeçmiş, dilekçe, rapor, ilan, bibliyografya, tebliğ, resmi yazılar, bilimsel yazılar, makale vb.), makalelerin giriş, gelişme ve sonuç bölümleri üzerinde çalışma, makale yazma çalışması, not alma ve özetleme yöntem ve teknikleri.

Türkçe II: Sözlü Anlatım**(2-0) 2**

Konuşma becerilerinin geliştirilmesi ve değerlendirilmesi, Türkçe'nin doğru telaffuzunda önemli olan unsurlar, diksiyon ve önemi, doğru imla, doğru vurgu, doğru tonlama, temin ağırlıklı uygulamalar, konuşma bozuklukları ve giderilmesi; diyalog, güzel konuşmaya yardımcı teknikler, önemli günler için konuşma hazırlama, konuşma içeriğinin düzenlenmesi, konuşmanın vücutla ilgili unsurları, konuşmayı etkileyen faktörler, şiir

okuma teknikleri, münazara, açık oturum, panel, forum, sempozyum, konferans üzerine çalışmalar. Anlaşma teknikleri: Okuduğunu anlama, çeşitli okuma becerileri ve teknikleri, etkili okumayı engelleyen etkenler, okuma ve not alma, eleştirel okuma, okuduğunu transfer etme, okumanın diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi, okuma hızını ve verimliliğini arttırma, dinlediğini anlama, çeşitli dinleme ve not alma, eleştirel dinleme, dinlemenin verimliliğini arttırma, dinlemenin diğer öğrenme biçimleriyle ilişkisi.

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi I (2-0) 0

Atatürk İlkeleri ve İnkılap Tarihi II (2-0) 0

Öğretmenlik Formasyon Dersleri

Öğretmenlik Mesleğine Giriş (3-0) 0

Öğretmenlik mesleğinin özellikleri ve ilkeleri, sınıf ve okul ortamı, eğitimde alternatif perspektifler, eğitimin sosyal, psikolojik, felsefi ve tarihsel temelleri, Türk eğitim sistemi.

Okul Deneyimi I (1-4) 3

Bu derste öğretmen adaylarını mümkün olduğu kadar erken bir aşamada, bir uygulama öğretmeni nezaretinde okulu, öğrencileri ve öğretmenlik mesleğini çeşitli yönlerden tanıması amaçlanmaktadır. Bu ders kapsamında yer alması önerilen başlıca etkinlikler şunlardır: Okul örgütü ve yönetimi, okuldaki günlük işler, zümre etkinlikleri, bir öğrencinin okuldaki günlük yaşantısı, bir öğretmenin okuldaki günlük yaşantısı, okul-aile işbirliği, ana ve yan branşlarla ilgili derslerin gözlenmesi, okul ve sorunları, araç-gereç ve yazılı kaynaklar ve öğretmenlik mesleğinin çeşitli yönleri.

Gelişim ve Öğrenme (3-0) 3

Çeşitli yönlerden insan gelişimi (bilişsel, sosyal, psikolojik, ahlaki, fiziksel , vb.), öğrenme yaklaşımları ve süreçleri, biçimleri ve öğrenmede bireysel farklılıklar.

Öğretimde Planlama ve Değerlendirme**(3-2) 4**

Temel program geliştirme kavramları ve süreçleri, ders programı, yıllık, ünite, günlük planların geliştirilmesi, içerik seçimi ve organizasyonu, öğretim yöntemleri ve stratejileri, materyallerin özellikleri ve seçimi, ölçme ve değerlendirme, değerlendirme yaklaşımları, test türleri, izleme ve başarı testlerinin geliştirilmesi, sınav sorusu yazma teknikleri, not verme.

Öğretim Teknolojileri ve Materyal Geliştirme**(2-2) 3**

Çeşitli öğretim teknolojilerinin özellikleri, öğretim sürecinde yeri ve kullanımı, öğretim teknolojileri yoluyla öğretim materyallerinin (çalışma yaprakları, saydamlar, slaytlar, video, bilgisayar temelli ders materyali, vb.) geliştirilmesi ve çeşitli nitelikteki materyallerin değerlendirilmesi.

Sınıf Yönetimi**(2-2) 3**

Öğrenci davranışını etkileyen sosyal ve psikolojik faktörler, sınıf ortamı ve grup etkileşimi, sınıf yönetimi ve disiplinle ilgili kurallar geliştirme ve uygulama, sınıf içinde zaman kullanımı, sınıf organizasyonu, motivasyon, iletişim, yeni bir döneme başlangıç, olumlu ve öğrenmeye uygun bir ortam yaratma, sınıf içinde karşılaşılan davranış problemleri ve bunlara karşı geliştirilecek önlemler.

Özel Öğretim Yöntemleri I. II**(2-2) 3**

Konu alanında öğretim yöntemleri öğrenme-öğretme süreçleri, genel öğretim yöntemlerinin konu alanı öğretimine uygulanması, konu alanındaki ders kitaplarının eleştirisel bir açıyla incelenmesi ve özel öğretim yöntem ve stratejileri ile ilişkilendirilmesi. Micro öğretim uygulamaları, öğretimin değerlendirilmesi.

Okul Deneyimi**(1-4) 3**

Okullarda bir uygulama öğretmeni nezaretinde Öğretmenlik Uygulaması dersine temel oluşturmak amacıyla yapılan gözlem ve uygulamalar; bazı gözlem ve uygulama konuları; öğretimde soru sorma, yönerge ve açıklamalar, dersin yönetimi ve sınıfın kontrolü, çeşitli yönlerden bir öğrencinin incelenmesi, öğrenci çalışmalarının değerlendirilmesi, dersi planlama, ders kitaplarından yararlanma, grup çalışmaları, sınıf organizasyonu, çalışma yapraklarının hazırlanması ve kullanılması, sınıf içinde micro öğretim uygulamaları.

Rehberlik**(3-0) 3**

Öğrenci kişilik hizmetlerinin amaçları ve eğitim içindeki rolü, rehberlik hizmet alanlarının tanıtımı, rehberliğin genel ilkeleri, öğrenciyi tanıma, yönlendirme, bilgi toplama ve yayma, psikolojik danışma, yerleştirme, izleme, danışmanlık, araştırma ve değerlendirme, çevre ile ilişkiler, mesleki yönlendirme, özel eğitimin amacı ve özel eğitime muhtaç öğrencilerin saptanması ve eğitimi.

Öğretmenlik Uygulaması**(2-6) 5**

Haftada bir tam gün ya da iki yarım gün (minimum 12 hafta) öğretmen adaylarının bizzat sınıf içinde öğretmenlik becerisi kazanmasına ve belirli bir dersi ya da dersleri planlı bir biçimde öğretmesi ve iki saat öğretmenlik uygulaması semineri (öğretmenlik uygulamasının değerlendirilmesi ve paylaşılması)

ÖZGEÇMİŞ

1979 yılında Trabzon’ da doğdu. 1997 yılında Trabzon Kanuni Anadolu Lisesi’nden mezun oldu. Aynı yıl özel yetenek sınavını kazanarak girdiği Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitim Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı’ndan 2001 yılında onur öğrencisi derecesi ile mezun oldu.

2001 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Güzel Sanatlar Eğitimi Anabilim Dalında Yüksek Lisansına başladı.

2003 yılında Karadeniz Teknik Üniversitesi Fatih Eğitim Fakültesi Güzel Sanatlar Eğitimi Bölümü Müzik Öğretmenliği Programı’na Öğretim Görevlisi olarak atandı.

Yazar, İngilizce bilmektedir.